

ŠTAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Uredništvo in upravništvo: Marburg a. d. D., Badgasse 6 - Naročnina: letno RM 4.80, polletno RM 2.40, četrtletno RM 1.20

1. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 25. Oktober 1941

Nr. 31

Steirischer Heimatbund zboruje po vsem Spodnjem Štajerskem!

Ljudstvo pozdravlja zborovanja, ki bodo prinesla jasnost o vseh notranjih in gospodarskih vprašanjih ter o položaju na fronti.

Kot zavedni Štajerci se bomo do zadnjega udeležili zborovanj po naših mestih, trgih in vaseh, ker hočemo biti do zadnjega uvrščeni v veliki domovinski fronti za blagor Führerja in naroda. Na več sto zborovanjih nam bodo govorniki organizacije Steirischer Heimatbund raztolmačili smisel največjega vojnega dogajanja vseh časov. Na teh zborovanjih, ki bodo šla kakor val po naši lepi ožji domovini, bomo izvedeli vse, kar je treba vedeti o vojnem gospodarstvu, s nujnih državno-političnih ukrepov, zlasti pa o pomenu trdnosti ljudske fronte v svrhu ojačanja bojne fronte.

Organizacija Steirischer Heimatbund in njen Bundesführer nas kliče, da se stoddotno udeležimo mogočnih manifestacij za Führerja in domovino. Gre za boj resnice in stvarnosti proti vsakemu potvarjanju dejstev.

Führerju se imamo zahvaliti, da nas val boljševizma ni zajel. Tej zahvali bomo dali duška s tem, da se bomo v času od

25. oktobra do 15. novembra

strumno udeležili zborovanj, ki naj prinesejo našemu ljudstvu v teh za Evropo tako viharjih dneh popolno jasnost glede vseh vprašanj naše sedanosti in bližnje bodočnosti.

Uspešne operacije na vseh frontnih odsekih

Kaluga, Kalinin, Taganrog, Stalino in otok Dagö v rokah nemških čet - Število boljševiških ujetnikov iz dvojne bitke pri Vjasmi in Brjansku se je zvišalo na 657.948 - Neprestano, zmagovito zasledovanje sovražnika na južni fronti

Proti koncu preteklega tedna so nemške čete prodrele na več mestih jako daleč, da so se vnele borbe za zunanje obrambne postojanke Moskve kakih 100 kilometrov pred glavnim mestom Sovjetije. Obe važni mesti Kaluga in Kalinin, ki se nahajata kakih 160 kilometrov jugozapadno oziroma severozapadno pred Moskvjo, sta bili tedaj že trdno in več dni v nemških rokah. Istočasno se je nagibala dvojna bitka v prostoru Vjasme in Brjanska svojemu zmagovitemu

koncu. Medtem so Romuni pod poveljstvom maršala Antonesca s podporo nemških čet in nemškega letalstva zavzeli Odeso, ki je od preteklega četrtka trdno v romunskih rokah. Z Odeso so izgubili boljševiki važno industrijsko središče in največjo luko Črnega morja. V področju Odeso so napadli nemški letalski odredi na ladjah se umikajočega sovražnika ter so potopili šest transportnih ladij s skupno 30.000 tonami. Osem nadalj-

njih ladij je bilo težko zadetih, nek sovjetski hitri čoln je bil uničen.

Med Azovskim morjem in Doncom so nemške, italijanske, slovaške in madžarske čete nadaljevala zasledovanje umikajočega se sovražnika v neprestanem prizadevanju. 4. odredi so v ostrih počestnih bojih zavzeli mesto Taganrog.

Kakor je razvidno iz posebnega poročila nemškega vrhovnega poveljstva, so nemške čete pod vrhovnim poveljstvom Generalfeldmarschall-a Bocka v ozkem sodelovanju z zračno armado Generalfeldmarschall-a Kesselringa uničile osem armad maršala Timošenka s skupno 67 strelskimi, šest konjeniški in sedem oklopnimi divizijami ter šest oklopnimi brigadami. Število ujetnikov in plena, ki smo ga objavili že v pretekli številki našega lista, se je medtem zvišalo na 657.948 ujetnikov, 1241 oklopnikov in 5396 topov. Uničen ali zaplenjen je bil nepregledni vojni material. Krvave izgube sovražnika v ogromni dvojni



(Vorkrjgsaufnahme-Weltbild)

Teilblick auf Odessa, die größte Hafenstadt der Sowjets am Schwarzen Meer, in die die Truppen der 4. rumänischen Armee nach Durchbrechung der letzten Widerstandslinien einmarschiert sind. Die Bevölkerung empfing die rumänisch-deutschen Truppen mit Begeisterung.

bitki pri Vjasmu in Brjansku so bile izredno velike.

Po ponedeljkovem poročilu vrhovnega poveljstva so nemške, italijanske, madžarske in slovaške čete tudi pričkom tega tedna neprestano nadaljevale svoje premikanje v smeri proti industrijskem področju Doneca. Letalstvo je medtem na vseh odsekih fronte uspešno razdiralo sovražne železnice, skladišča, zbirališča čet, kolone itd.

Nemške čete so po poročilu, izdanem v torek 21. t. m., zavzele otok Dagö v Baltiškem morju. Tako se nahajajo vsi baltiški otoki v nemških rokah in je Baltiško morje popolnoma očiščeno sovražnih čet. Borbe za otok so trajale deset dni. 3000 boljševikov je bilo na otoku ujetih. Šest obalnih baterij so nemške čete uničile. Sovražne edinice, ki so hotele po morskem poti pobegniti, so bile uničene.

Nemške in italijanske čete so že v torek zavzele področje okrog mesta Stalino, ki je eno izmed najvažnejših središč boljševiške oboroževalne industrije v kotlini reke Donec. Na pomembnem industrijskem objektu plapolala nemška vojna zastava.

Pri čiščenju bojnega polja vzhodno od Brjanska je padel poveljnik 50. sovjetske armade, general Petrov, z več častniki svojega štaba.

Glasom poročila vrhovnega poveljstva nemške vojske z dne 22. t. m. so nemške in zavezniške čete razširile zasledbo sovjetskega industrijskega področja ob Donecu. Južno od Brjanska so ujele nemške čete pri čiščenju bojnega polja nadaljnjih 5000 ujetnikov, zaplenile pa so en težki tank in 56 topov.

Naprej po začrtani poti!

V času od 25. oktobra do 15. novembra priredi organizacija Steirischer Heimatbund po vsej Spodnji Štajerski val zborovanj, ki naj našemu ljudstvu prinese jasnost glede vseh vprašanj, ki so nastala po polomu Jugoslavije. Uvod k tem številnim zborovanjem, ki jih bo nad 400 — je bil nedavno zbor političnih voditeljev organizacije Steirischer Heimatbund. V okviru tega zbora so imeli vodilni možje Heimatbunda izčrpne referate o bodočih nalogah, višek pa je bil zaključni govor, ki ga je imel Bundesführer Franz Steindl.

Vodstvo Heimatbunda se je odločilo za velikopotezno zborovalno akcijo, da bi ljudstvu raztolmačilo smisel sedanjega vojnega dogajanja, nujnost vojno-gospodarskih in raznih državno-političnih ukrepov, ki mnogim niso jasni. Gre za veliko zborovalno ofenzivo, ki naj razsvetli zadnji kotiček naše lepe Spodnje Štajerske. Nanizala se je cela vrsta vprašanj, ki jih hočejo govorniki Heimatbunda razčleniti in rešiti pred možni in ženami Spodnje Štajerske s tisto jasnostjo in doslednostjo, ki je lastna nacionalsocialističnemu svetovnemu nazoru. Vodstvo organizacije Steirischer Heimatbund deluje s popolnim pristankom Führerja in državne vlade. Vedeti je treba, da so vsi ukrepi,

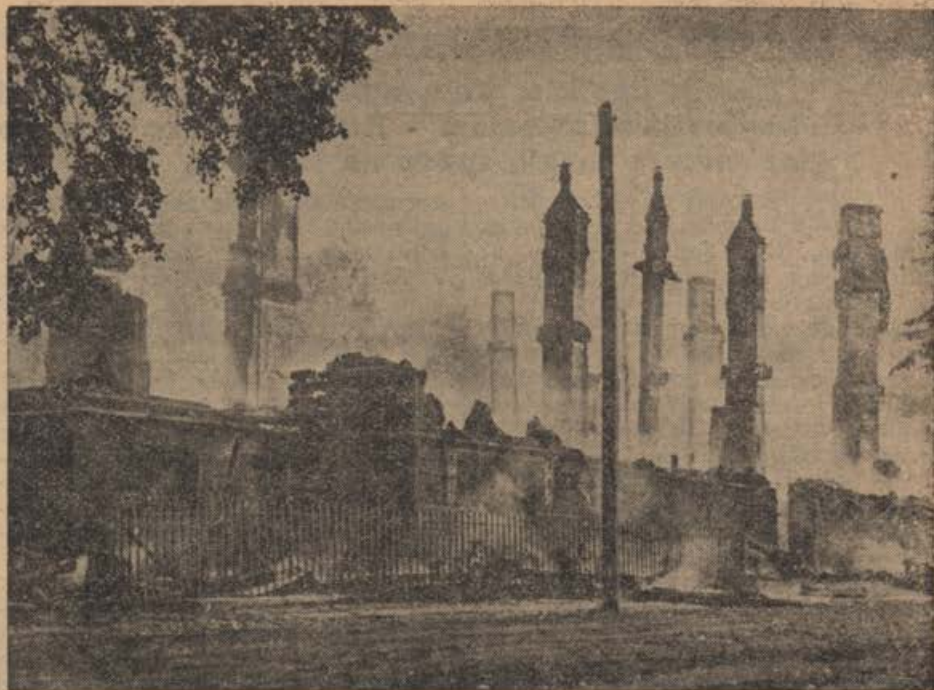
ki jih je storila civilna uprava v dogovoru in v smislu intencij Heimatbunda, državna nujnost in ne morda izraz samovolje tega ali onega vodilnega uradnika. Kar se je doslej na Spodnjem Štajerskem ukrenilo, je bilo do zadnjega v interesu spodnještajerskega prebivalstva in Reicha kot celote. S tega vidika edino moremo in smemo presojati vse to, kar je bilo storjeno v pol leta nacionalsocialistične vladavine na Spodnjem Štajerskem.

Ljudstvo pozdravlja iniciativo vodstva Heimatbunda, ker si želi jasnosti. Tu gre za vrsto načelnih vprašanj, ki naj prejmejo dokončno obliko in rešitev. Spodnještajerci se zavedamo, da nas kljub razliki v govoricah nič ne loči z nemškimi rojaki naše lepe dežele. Kri ni voda! To naj si zapomnijo vsi tisti, ki nočejo vedeti, da imamo Spodnještajerci isto kri kot naši nemški rojaki. Führerjev zgodovinski čin z dne 6. aprila t. l. je za vedno zedinil, kar je bilo 23 let razedinjeno proti vsem pravilom plemenske pripadnosti, kulture in gledanja na svet in življenje. 23 let Jugoslavije ni bilo v stanju izbrisati krne in kulturne skupnosti, ki je skozi stoletja vezala vse prebivalce naše lepe zelene Štajerske. Pač pa je naš človek v teh letih do osvoboditve spoznal vso kulturno zaostalost ter socialno in gospodarsko bedo, ki se je na vseh področjih prikazovala kot nujna posledica balkanizma.

Nam Spodnještajercem je odrejena na jugu mogočnega Reicha častna in lepa naloga. V smislu Führerjevega naročila smo poklicani čuvati in obdelovati to zemljo, ki mora ostati za vse čase v okviru Velike Nemčije. Naša usoda je tako tesno povezana z usodo Velike Nemčije, da izven nje ne bi mogli najti na svetu ne sreče, ne blaginje. Ponosni smo na to naše poslanstvo in zavedamo se vseh težav, ki so zvezane s to odgovornosti polno nalogo. Te naše zavesti pa nam ne bodo grenili tisti, ki se še niso otresli spominov na nekdanje srbsko hlapčevanje. Treba je vedeti, da smo in ostanemo brezkompromisni izvrševalci političnih nalog organizacije Steirischer Heimatbund. Kdor ne more ali noče sodelovati, se na ta način sam izobčuje iz ljudske skupnosti. Med tistimi pa, ki hočejo sodelovati, ni in ne more biti več nobene razlike. Kdor se še ni naučil nemščine in uporablja svoje borno znanje tega svetovnega jezika z ljubeznijo in spoštovanjem, je kot Spodnještajerc popolnoma enakoveren rojenemu Nemcu. Za čut manjvednosti med nami ni prostora! Kdor zvesto služi

Führerju in Reichu ter izpolnjuje vsekakor težke vsakdanje naloge, ki jih stavi sedanja vojna doba, nima nikakega povoda za plaho gledanje v bodočnost.

Govorniki Heimatbunda nam bodo na številnih zborovanjih raztolmačili vse, kar zanima v tem času našega človeka. Ogromna udeležba na vseh teh prireditvah bo sijajen dokaz zrelosti naših mest, trgov in vasi. Jesenski val zborovanj organizacije Steirischer Heimatbund ne bo samo nekaka bilanca doslej opravljenega dela obnove na Spodnjem Štajerskem, dal nam bo tudi vzpodbude in smernice za bližnjo bodočnost. Klicu Bundesführerja se bomo zato radi odzvali, zavedajoč se, da gre za korist nas vseh in celega Reicha. V duhu Führerjevega naročila pričakujemo napovedane manifestacije naše domovinske povezanosti in neomahljive zvestobe do Führerja in Reicha.



(PK. Styhler)

Nur die Schornsteine stehen noch. Das ist das Gesicht des Krieges im Osten
Die Bolschewisten haben ihre eigenen Städte in Brand gesteckt.

Boljševikom nočejo pomagati

Kako si Angleži in Amerikanci zamišljajo pomoč Sovjetiji - Boljševiki naj bi se umaknili za kavkaško gorovje . . .

Že od vsega početka je bilo jasno, da so boljševiki naselili Angležem, ki so zahtevali od Moskve izdajstvo nemško-sovjetskega pakta in otvoritev nove ogromne fronte, misleč, da bodo na ta način »preložili« termin nemškega obračuna z Anglijo. Kako si zamišljajo Angleži praktično pomoč boljševikom, je pokazal vojaški sotrudnik londonskega lista »Evening Standard«, general Fuller, ki ima najboljšo zvezo z odgovornimi in merodajnimi angleškimi krogi. Fuller v svojih izvajanjih sploh ne govori o kaki pomoči sovjetom, pač pa jim svetuje, naj se umaknejo iz doneške kotline, ki je s stališča vojnega gospodarstva za Sovjetijo skoro nenaдомestljiva, brez boja. Čete, ki bi na ta način postale proste, pa naj bi se uporabile za obrambo angleških petrolejskih interesov v Baku ter za dopolnitev angleške armade v Bližnjem orientu. Tu imamo zopet primer tipično angleške taktike. Nekako slično so pripeljali zadnje ostanke grške vojske v Egipt, kjer se smejo boriti

za angleške interese v Egiptu. Sedaj naj bi boljševiki krvaveli za angleške petrolejske interese in to naj bi bila Churchillova »pomoč« boljševikom.

Tudi napovedovalec ameriške radio postaje Boston je izdal kljub vsem Churchillovim praznim zagotovilom glede pomoči Sovjetiji, da angleška pomoč ni niti zamišljena niti možna. Zelo suhoparno je mož na mikrofoni izjavil, da ni nikake možnosti za odpravo vojaških dobav Sovjetiji, ker bi taka pomoč zahtevala preveč časa, ako bi se hotelo odpraviti težko krizo, v katero je zašla Sovjetija. Vsa pota v Sovjetsko Unijo so — gledano s praktičnega stališča — neprehodna.

Edina pot preko Sibirije je mnogo predolga in časovno neuporabljiva, da bi se jo moglo resno upoštevati. Preostane edinole možnost uporabe angleške armade v Kavkazu. Pa tudi v tem slučaju je po mnenju napovedovalca računati z omejenim številom razpoložljivih angleških čet. V ostalem da je računati tudi s transportnimi težavami za čete in material. Ob



(PK. Springmann-Aufnahme)

Im Sowjetsumpf steckengeblieben. Auch dieser sowjetischen Kolonne gelang der Rückzug nicht mehr

Pozdrav vseh zavednih Spodnještajercev je

„Heil Hitler!“

Tvoja žrtev

Tvoja zahvala!

V soboto in nedeljo cestna zbirka za vojno zimsko pomoč nemškega naroda 1941/42

Se že otepajo svojih zaveznikov!

Angleški publicist Vernon Barlett je razočaran nad boljševiškim sistemom - Kdor za Veliko Britanijo ne more krvaveti, spada na smetišče

Kar so pričakovali vsi dobri poznavalci Velike Britanije, se je zgodilo. Polagoma, toda uprav angleško se pričenejajo v Londonu otepati boljševiškega zaveznika, ki je razočaral visoke lorde v svoji odpornosti napram zmagoviti nemški vojski. To novo naziranje Angležev o Sovjetiji in o boljševizmu je obelodanil znani angleški publicist Vernon Barlett v listu »News Chronicle«. Barlett se je pravkar povrnil iz Moskve in je pisal potemtakem iz svežega spomina in vtisov, ki jih je dobil na svojem potovanju po Sovjetiji. Znano je, da so Angleži vse od 22. junija do danes bili navdušeni za boljševike, kar jim spričo upanja, ki so ga zvezali s Sovjetijo, ni zameriti. Barlett pa je v omenjenem listu pričel objavljati svoja porazna opažanja o Stalinovem sistemu. Tako piše možakar med drugim: »Osebnost ne morem spoštovati režima, ki meče tolko ljudi z nujnostjo v ječe in ki razen tega izvršuje tako strogo cenzuro.«

Ko se še Anglija ni naslanjala z

upom, da bi mogle Stalinove armade prizadejati Nemčiji udarcev, ni bilo čitati takih besedi. Sedaj, ko že tudi v Angliji uvidevajo, da nimajo od boljševiškega zaveznika ničesar pričakovati, vidijo Angleži že zopet razlike, ki obstojajo med Londonom in med Moskvjo. Kakor Vernon Barlett, tako so tudi drugi Angleži razočarani nad stanjem v Sovjetiji, obenem pa tudi nad velikimi razlikami med angleškim in sovjetskim državnim sistemom. Sam Barlett pravi, da je brezno med obema državnima ideologijama večje, kakor si je sam mislil.

To je pravo in nepopačeno gledanje Angleža. Kakor znano, Angleži ne vidijo ničesar drugega kot svoje imperijalne koristi. Od vseh dosedaj žrtvovanih narodov so zahtevali postavljanje front ter izkrvavitve. Kdor se pa ne more več boriti in krvaveti za Veliko Britanijo, spada na smetišče. Angleži res ne poznajo nobenih ozirrov. Kdor jim ni več koristen, je in ostane ničla.

Nepopisani teror v Moskvi

Na tisoče ljudi je bilo doslej že postrejenih — Židje hočejo Moskvi priorav ti usodo Varšave

Kakor poroča nemški tisk preko Stockholma, so boljševiki pričeli v ogroženi Moskvi s terorjem, ki prekaša vse dosedanje krvniške mahinacije boljševikov in zloglasne GPU. Stalin je namreč izdal dekret, v katerem zahteva od moskovskega prebivalstva, da mora kriti sovjetski umik. »Špijone in nemške agente je treba v smislu Stalinovega dekreta neusmiljeno iztrebiti, da bi se na ta način ohranil red in mir.«

Kdor je osumljen vohunstva ali kakega prestopka proti boljševiškem redu, mora takoj pred puškine cevi. Doslej so ustrelili že več tisoč ljudi. V Moskvi je nastala prava orgija krvavega terorja.

Boljševikom gre očitno za to, da bi še nadalje slepili moskovsko prebivalstvo. Tako se je oglasil te dni v moskovskem radiju boljševiški židovski polkovnik komisar Abraham Čuba-

šejev ter je napovedal sledečo otipljivo laž:

»Letala in tanki iz Anglije in iz Zedinjenih držav se približujejo fronti.« V jeseni l. 1939 so navajali poljske čete k brezsmiselnemu odporu z lažjo, da so Francozi pričeli ogromno ofenzivo proti Zapadni Nemčiji. Na sličen način bi hoteli židovski boljševiki slepiti moskovsko prebivalstvo. To početje je tem brezvestnejše, ker sta že angleški in ameriški tisk dopovedala boljševikom, da pred spomladjo nimajo pričakovati nikake pomoči. Toda žid Abraham Čubašejev je lagal še dalje, ko je izjavil: »Sovjeti se ne bodo umaknili niti za korak. Moskve ne bomo izročili sovražniku. Nikakor ne bomo dopustili, da bi Nemci odstranili Leninov mavzolej na Rdečem trgu.«

Medtem je postal židovski-boljševiški veleposlanik Majski v Londonu že bolj ponižen. Naslovil je na angleški narod neko poslanico, v kateri zatrjuje, da ni mogoče povedati, kaj neki se bo v prihodnjih dneh zgodilo v Sovjetski Uniji, toda boljševiški oblastniki bodo vojno nadaljevali. Na koncu svoje poslanice je Majski nekaj obljubil, česar Moskva ne more izpolniti. Dejal je namreč, da bodo boljševiki z vso gotovostjo zlomili nemški vojni stroj. To je izjavil Majski v času, ko romaio boljševiške čete v stotisočih v nemško vojno ujetništvo.

Vojna proti Angliji

Nemško letalstvo in mornarica sta nadaljevala tudi v preteklem tednu neumorno bitko v Atlantiku, proti britanskemu otoku in v Severni Afriki.

Dne 16. oktobra so nemški letalski odredi uspešno bombardirali vojaško važne objekte ob izlivu reke Humber ter ob angleški obali. 20 angleških letal, ki so priletela nad Kanal ter v Nemški zaliv, je bilo sestreljenih.

Angleško letalstvo je izgubilo v času od 8. do 14. oktobra 85 letal. Nemško letalstvo je v istem času izgubilo deset letal.

V noči na 19. t. m. so zopet sledili nemški bombni napadi na jugovzhodna angleška pristanišča. Prav tako so bila bombardirana pristanišča in vojno važne naprave na južni in jugovzhodni obali Anglije.

Nemška letala so 19. in v noči na 20. t. m. uspešno bombardirala Torkbruk.

Nemške podmornice so v Atlantiku potopile sedem trgovskih ladij s skupno 38.200 tonami. Angleška matična ladja za lov na kite »Svend Foyn« je bila s torpedom težko poškodovana.

V noči na 21. t. m. so odredi nemškega bojnega letalstva uspešno bombardirala Liverpool ter razna pristanišča in naprave na vzhodni in jugovzhodni obali Anglije.

V isti noči so angleški bombniki zmetali bombe na več mest zapadne in severozapadne Nemčije. Civilno prebivalstvo je imelo človeške žrtve in nekaj škode. Štiri letala so bila sestreljena.

Močni odredi nemškega letalstva so izkoristili noč na 22. t. m. ter so z bombami razrušili doke, skladišča in oskrbovalne industrije v Newcastleju. Tudi Dover je bil ponovno bombardiran.

V Severni Afriki so nemški strmoglavci zadeli z bombami artilerijske postojanke in bunkerje pri Tobruk.

Angleški bombniki so v isti noči napadli razna mesta Severozapadne Nemčije, med drugim Bremen. Bilo je mrtvih in ranjenih. Pet napadalcev je bilo sestreljenih.

Jedro sovietske vojske uničeno

Iz Šanghaja na Kitajskem poroča dopisnik ameriške agencije International Newspaper Service, Karl v. Wiegand, da je jedro sovietske vojske uničeno. Kljub temu — tako ugotavlja omenjeni dopisnik — bi hoteli Angleži še nadalje vzdrževati po svetu vtis, da so sovjeti še vedno zmagoviti.

Wiegand je mnenja, da Sovjetija ni v stanju, postaviti novo veliko armado, ker ji primanjkuje prvič osebja za vezbanje, drugič pa tudi opreme. Pri Nemcih stoji stvar popolnoma drugače. Z ozirom na to, da so Nemci izborni izvežbani, so v stanju, v kratkem času postaviti popolnoma novo armado ter jo istočasno tudi opremiti.

pričetku vojne so polagali tako v Moskvi kakor tudi v Londonu na to pot veliko važnost. Sedaj jo že smatrajo za neuporabljivo. Iz vsega tega izhaja z vso jasnostjo, da Angleži nočejo pomagati boljševikom. Angleži zahtevajo za zaščito svojih interesov v Baku nujno pomoč boljševikov. Sedaj ni aktualna angleška pomoč za boljševike, nego narobe sovjetska pomoč za ogroženo Anglijo.

Fliegerschicksal vor Leningrad

Die letzte Tat des Hauptmanns: Bombenvolltreffer auf Sowjettransport

Von Kriegsbericht Dr. Kurt Homolka.

Unsere Mühle muß repariert werden, wir hatten daher heute Ruhetag. Auch ganz schön, wenigstens kann man einstweilen einmal in Musse schreiben und beantworten und Wäsche waschen. Ansonsten ging der Flugbetrieb weiter. Unsere Staffel, an der Spitze wieder der Kapitän, bewirft Sowjettruppen südlich von Oranienbaum.

Die Bolschewisten versuchen mit aller Macht, den Ring um Leningrad von außen her zu sprengen. Sie wollen vom Südostufer des Ladoga-Sees nach Westen vorstoßen und den östlichen Zangenteil durchbrechen. Die deutsche Luftwaffe hat daher die Aufgabe, den sowjetischen Druck an dieser Stelle zu vermindern, indem sie Truppentransporte, Nachschub und Eisenbahnlinien jenseits der sowjetischen Linien bekämpft. Unsere Staffel hat zunächst bewaffnete Aufklärung zu fliegen. Wir selbst waren über dem Aufmarschgebiet südlich des Ladoga-Sees, bombardierten eine wüsten, aber erfolglos ballende Flakstellung, zwei Dörfer, in denen Sowjettruppen lagen, und

brachten wertvolle Aufklärungsergebnisse mit.

Die Besatzung Leutnants v. B. ist, mit Jubel begrüßt, wieder »zu Hause« eingetroffen. Das gab natürlich ein Erzählen! Kurz nach dem Sturz waren sie von fünf Jägern zugleich aufs Korn genommen worden. Und gegen diese Übermacht nützte die tapferste Abwehr nichts. Beide Motoren wurden zerschossen, der Leutnant erhielt einen Steckschuß in die Schulter, seinem Beobachter zerriß ein Geschloß das Kabel der Eigenverständigung wenige Zentimeter unter dem Kopf. Tapferer Pilot! Brave Ju! Trotz seiner Verwundung brachte er den wunden Vogel bis an die finnische Küste, legte hart am Strand eine einwandfreie Bauchlandung hin und rettete so seine Besatzung. Alle vier sind des Lobes voll über die begeisterte Aufnahme und die Hilfsbereitschaft, die ihnen bei den finnischen Freunden zuteil wurde. Sie haben allen Grund, abends fröhlich den »Geburtstag« zu feiern.

Und heute wären wir fast dran gewesen. Wieder flogen wir bewaffnete Aufklärung südöstlich des Ladoga-Sees, 80 km jenseits der Front erwischte uns ein Flaktreffer und, weil ein Unglück selten allein kommt, rotzte uns noch ein Jäger den linken Motor voll. Das Leitwerk war durchlöchert wie ein Sieb, der linke Motor qualmte und mußte sofort abgestellt werden. So gingen wir einsam über Feindesland. Unser Flugzeugführer, Leutnant B., verlor aber nicht eine Sekunde die Ruhe. Dem Jäger entwichte er in den tiefhängenden Wolken, und unter Aufgebot aller fliegerischen Raffinessen brachte er die Maschine im Einmotorenflug nach Hause. Bei der Landung wäre es fast noch schief gegangen, denn den linken Pneu hatten die Burschen auch zerschossen. Wir atmeten tief und ehrlich auf, als wir aus der qualmenden Kiste stiegen.

Unseren beiden Kettenhunden ist es übrigens nicht besser gegangen: Einer hatte ein tellergroßes Loch in der Fläche, der andere wurde ähnlich beharkt wie wir und mußte ebenfalls mit einem Motor nach Hause fliegen.

Hrabrost in junaštvo

V normalnem življenju se človeku bolj redko ponudi priložnost, pokazati svojo srčnost, pogum ali hrabrost. Tudi po frontah ni možnosti, da bi postali vsi bojevniki glasoviti junaki. Kakor človeško življenje sploh, tako je tudi življenje vojakov na bojiščih odvisno in navezано na razne okoliščine in naključja, ki soodločajo, kje in kaj je potrebno za junaštvo. V življenju imamo primere, da večkrat najmanj obetajoči ljudje postanejo na kakem področju velikani. Na drugi strani je zopet polno slučajev, kjer se v »nič« potopijo veliko obetajoči, vseh upov polni ljudje, ker so jih razna naključja na to obsodila. Približno tako je tudi s hrabrostjo na frontah.

Fronte poznajo več vrst junaštev.

Das Schlimmste erfuhren wir aber erst abends. Nach langem immer unruhigem Warten: Die Ju des Staffelpitäns ist nicht heimgekehrt, Niemand will glauben, daß dies endgültig ist, nein, es ist undenkbar, daß unser Hauptmann, dieser erfahrendste und beste Flugzeugführer der Staffel, der in Polen, in Frankreich, über England und Rußland ganz andere Strüße mit Tod und Gefahr bestanden hatte, einfach nicht mehr unter uns sein sollte. Dennoch, das beklemmende Bewußtsein eines Ausbleibens vergällt uns die Freude an den prächtigen Erfolgen dieses Tages. Fünf mit Truppen und Material vollbeladene Sowjetzüge hat unsere Gruppe heute vernichtet.

Vom Hauptmann ist immer noch keine Nachricht da. Alle hoffen immer noch auf irgendein Wunder, und ein Wunder müßte wirklich geschehen, wenn unser Kapitän noch zurückkehren sollte. Vielleicht, so hoffen wir, ist er auf Feindgebiet notgelandet und schlägt sich durch. Aber wenn es traurige Wahrheit und er gefallen sein sollte — die Götter könnten einem Flieger keinen stolzeren Tod schenken. Das Letzte, was wir von unserem Kapitän erfuhren, war die Beobachtung der Besatzung seiner Rottenmaschine. Die Bomben des Hauptmanns lagen haargenau in einem sowjetischen Transportzug und vernichteten ihn restlos. So ist Hauptmann v. L. mit seiner Besatzung von uns gegangen.

Der Einsatz lief indessen mit derselben Wucht weiter wie jeden Tag. Wir selbst hatten Ruhe heute, aber die Staffel konnte besonders glänzende Erfolge buchen. Bis 500 Kilometer hinter die Sowjetlinien flogen unsere Maschinen, bombardierten Nachschubzüge, unterbrachen eine wichtige Eisenbahnlinie an mehreren Stellen, und das Ergebnis war noch besser als gestern: Nicht weniger als acht sowjetische Transportzüge wurden an diesem Tag von unserer Gruppe zertrümmert, zum Entgleisen gebracht und in Brand bombardiert.

Die schwarze Schnur auf der Gefechtskarte zeigt, daß die Entlastungsoffensive der Bolschewiken erfolglos geblieben ist. Resultat: Der Vorstoß ist gescheitert, der Ring um Leningrad hält eisern. Unsere Staffel und die Gruppe haben einen stolzen Anteil an diesem Erfolg.

Frontni bojevniki lahko postane junak, ne da bi po svojih prirojenih ali bojevniških storitvah moral vedno imeti tudi kaj junaškega v sebi ali za seboj. Vzemimo, da je dober voditelj patróle s petimi vojaki po drzno zamišljenem načrtu, ki mu je srečno uspel, izvršil podvig večje važnosti. Vseh šest mož patróle se je s tem obneslo, vsi bodo pohvaljeni in odlikovani ter postanejo vidni junaki. V tem pa še dolgo ni podan dokaz o pravi hrabrosti vseh šestih odlikovancev. Hraber je bil le poveljnik patróle in ker je akcija uspela, je to tudi njegove morebitno manj hrabre vojake, ki so mu sledili, proglasilo junakom.

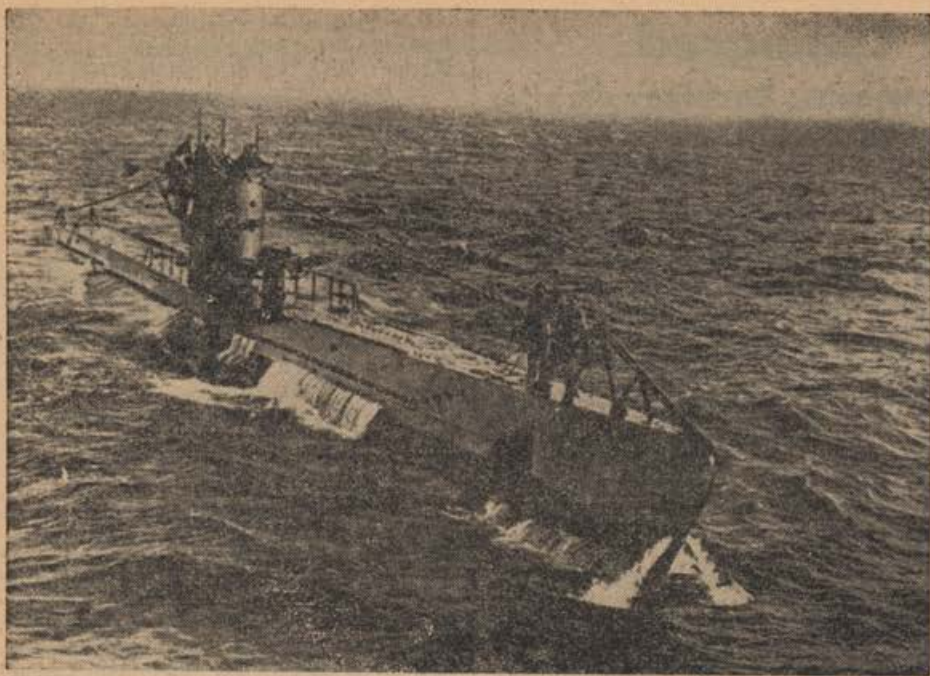
Junaštvo v bojih pokažejo tudi bojevniki z manjšo srčnostjo, če stojijo pod vplivom hrabrih poveljnikov ali tovarišev. Kakor strahopetnost s slabimi zgledi lahko postane nalezljiva bolezen, tako do precejšnje meje tudi junaštvo ugodno vpliva na tiste, ki od

Japonska bo branila svojo čast

Japonski zunanji minister Togo je imel pretekli ponedeljek svoj prvi govor v radiu na naslov japonskega naroda. V svojem govoru je zahteval minister obrambo časti Japonske za vsako ceno. Togo je dejal med drugim: »Mi smo trdno odločeni, braniti našo zemljo, ako bi nastopile okolščine, ki bi ogrožale naš obstoj in čast japonskega carstva. Japonska zunanja politika zahteva močno konsolidacijo in edinstvo vojaških in političnih krogov v svrhu izpolnitve zgodovinske misije Japonske. Na solidni bazi pravičnosti in smisla za stvarnost želi japonska zunanja politika doseči nacionalne cilje japonskega carstva, obenem pa želi delati za svetovni mir. Če bo Japonska zasledovala to pravično politiko brez obotavljanja in prenagljenosti, bo prav gotovo premagala dosedanje težave ter pripravila pot za boljše bodočnost naroda.

Bivši japonski notranji minister admiral Suecugu, ki velja kot eden izmed najboljših poznavalcev političnih vprašanj Pacifika in je razen tega velik pobornik za politiko Trojnega pakta, je dejal dopisniku lista »Il Popolo d' Italia«, da je japonski narod vsak trenutek pripravljen za vsako žrtev v smislu izpolnitev ciljev Trojnega pakta.

List »Tokio Niči Niči« piše, da je zunanji minister Togo dovolj jasno poudaril, da bo Japonska zasledovala svoje cilje z vsemi sredstvi. To odgovarja značaju ministra, ki je vaju, zasledovati vse svoje cilje z vztrajno žilavostjo. List je na koncu posvaril Zedinjene države pred poskusi Anglije, zanesti vojno dogajanje tudi na področje Pacifičnega Oceana.



(PK. Tölle.Aufnahme)

Ein deutsches U-Boot auf dem Wege zum Operationsgebiet.

narave niso obdarjeni s hrabrostjo. Hrabro poveljnik stotnije napravi lahko iz svojih dvesto povprečnih vojakov — dvesto junakov. Obratno pa zopet poveljnik, ki ne obvlada sebe in svojih živcev lahko celo stotnijo največjih junakov pogubi.

Veliko hrabrosti je že v tem, če mož-bojovnik ali poveljnik obvlada samega sebe. Hrabrost ali junaštvo je tista bolj redkim ljudem dana lastnost, ki jim je v največjih primerih — če ne v celoti, vsaj s svojo podlago — prirojena. Za resnično osebno hrabrost v bojih so potrebni zdravi, dobri in mirni, nikakor pa ne zaspani ali neinicijativni živci, mnogo preudarnosti, velike prilagoditvene zmožnosti, zdravo presojanje položaja itd., zraven pa neomejena volja in pripravljenost na najhujše, žrtvovati nekaj kar je človeku najdražjega in nenadomestljivega — svoje lastno življenje.

Kot osebno hrabrost in junaštvo se ne more smatrati, če dobro zaklonjen in skrit strelec postrelja cele kolone nasprotnikov, ki niso bili v stanju, da bi se branili ali njegovim kroglijam umaknili. Tak strelec je sovražniku prizadel veliko škode, svojemu oddelku je doprinesel lepe bojovniške storitve in koristi, pri vsem tem je pa lahko manjkalo vsako osebno junaštvo.

Vojaški oddelek, ki gre z ročnimi granatami, puškami in bajoneti iz lastnega nagiba na močnejšega in nevarnejšega nasprotnika, ki razpolaga s strojnicami, puškami in ročnimi granatami na boj mož proti možu v napad ter nasprotnika prepodi, je oddelek hrabrih vojakov. Ako se tak zmagovit oddelek takoj nato zopet znajde in umikajočega sovražnika še nadalje napada, je znak, da so to junaki.

Kjer peščica petih, šestih mož po

cele ure uspešno brani in drži kakšen most zoper deset in petnajstkratno sovražno premoč ter odbije vse sovražne navale, je to veledelelo junaštva, ker so se stvarno in uspešno izkazali kot junaki.

Za hrabrost in osebno junaštvo je smatrati tudi primere, kjer so gotovi oddelki vojakov pripravljani, žrtvovati se za varnost svojih tovarišev. Pri morebitnih pregrupacijah odsekov lahko stotnija pešcev pod vodstvom hrabrega poveljnika reši cele polke, če je v obrambi sposobna in hrabra ter ji uspe zadržati mnogo močnejšega sovražnika.

V svetovni in tudi poznejših vojnah so ugotovili, da je največ pravih in resničnih junakov med bojovníki, ki so tudi v vseh drugih ozirih možje odličnih kvalitiet ter dobri izvenfrontni vojak. S tem ni rečeno, da je dober vojak tudi že junak. Zgodovina vojn je pokazala, da so cenjeni miročasni vojaški organizatorji, poveljniki in vojakki popolnoma odpovedali, ko je prižvižgala prva granata. Živčni sistem jim ni omogočal mirno in pravilno misliti, še manje pa razsojati, odločati in voditi boje. O takih ljudeh se je navadno reklo, da so izgubili »glave« in če se jih ni takoj odstranilo v zaledje, so lahko povzročali nedogledne škode. Najboljši vojak ne bodo junaki, če jim to živci, mirna kri in obvladanje samega sebe ne omogoča.

Osebna hrabrost je prirojen dar narave, ki se s primerno vzgojo, trdno voljo in pri dobrih vojaških lastnostih in zmožnostih lahko razvije do pravih čudežev. Tudi zgledi in trdna volja brez prirojenih podlag omogočajo hrabra dejanja. Toda prava osebna hrabrost je nekaj popolnoma individualnega, osebnega. Hrabri in res

osebno junaški so lahko le tisti redki vojaki, ki imajo v srcu, v glavi, krvi in v mesu vse, kar je za hrabra in junaška vojna dela potrebno, pri tem pa ne sme manjkati predpogoja, da so tudi najboljše vojakki.

Ker se hrabrost podeduje in je zgodovina nemških vojn polna osebnih junakov, je naravno, da ima nemška vojska danes v svojih vrstah tako mnogo junakov v pravem smislu besede, da si je to le težko predstavljati.

ODESA

V 15. stoletju so Turki ob Črnem morju ustanovili grad Hadžibej, ki je bil hkrati trdnjava. Ruski admiral Josef de Ribas je to trdnjavo leta 1789 v naskoku zavljal in zasedel. Dve leti pozneje je bil kraj tudi v pravem pogledu ruska last. Leta 1794 so ruske oblasti Hadžibej preimenovali po nekem v starem veku severno-istočno od današnje Odesa ležečem grškem naselju Odesos na ime Odesa. Hkrati je takrat Odesa postala prva morska in vojna luka Rusije na Črnem morju. V začetku 19. stoletja so v Odesi postavili sedež generalnega guvernerja takozvane Nove Rusije. Temu je radi raznih ugodnosti sledil hiter razvoj mesta.

Odesa je drugo največje mesto v Ukrajini ter leži ob dobro zaščitemem zalivu Črnega morja 47 metrov nad morskopovršino ob robu pustinje. Po statistiki, ki jo poznamo po Sovjetih, je pred leti živelo v Odesi blizu 460.000 prebivalcev. Notranjost mesta ima čedne in lepo grajene ulice. Mestna površina meri 21 kvadratnih kilometrov. Omena vreden je park, ki nosi ime Sevčenko z zvezdo in ostanki 1794. leta zgrajene trdnjave, ki predstavlja nekakšno jedro starega mesta. Od sloslopij so omena vredne borzna palača, zgrajena leta 1897, preobraženska katedrala iz leta 1795 ter stopnice iz marmorja, ki vodijo do luke.

Industrijo Odesa tvorijo ladjedelnice ter sladkorna, strojna, tekstilna, usnjarska in mlinska industrija. Tudi pridobivanje morske soli, predelovanje plute in izdelovanje superfosfata je važno.

Pristanišče pokriva 140 hektarjev prostornine, ki je 5 do 12 metrov globoko ter 30 do 65 dni v letu zamrzlo. Luka je hkrati izhodna in zaključna točka železniških prog Kijev-Odesa in Charkov-Odesa. Prekomorski promet je precej razvit.

V Odesi je visoka šola, znanstvena biblioteka, več muzejev, pet gledališč, živalski vrt, klinika itd. V mestni okolici se nahajajo morska kopališča Langeron, Lušanovka, Mala-, Srednja- in Velika-Fontana, Arkadija itd. Razen tega je tam še cela vrsta obmorskih in blatnih zdravilišč.

Odesa, ki so jo nedavno zasedle nemške in rumunske čete, je tudi v svetovni vojni leta 1918 padla pod nemško vojaško zasedbo.

Kraj in čas zborovanj organizacije Steirischer Heimatbund v času od 25. oktobra do 15. novembra sta razvidna na lepkih po vaseh, trgih in mestih!

Zborovanja organizacije Steirischer Heimatbund

Zborovanja se bodo vršila po krajevnih skupinah dne 26. oktobra:

Cilli-Forstwald, Cilli-Kötting, Cilli-Laisberg in Cilli Schloßberg ob 11. uri; Luttenberg in Roßhof ob 10.; Abstal ob 14.; Egydi ob 9. uri; Jahring ob 15.; Windischfeistritz ob 10. uri; Oplotnitz ob 15.; Fresen ob 15.; Windischgraz ob 10.; Gonobitz ob 10.; Mißling ob 15.; Mahrenberg ob 10.; Saldenhofen ob 15.; Reifnigg ob 10.; Rötschach ob 14.; Pettau ob 9.; Frie-

dau ob 11.; Sauritsch ob 8.30; Ankenstein ob 8.30; Hasiach in der Kollos 8.30; Treun ob 15.; Lichtenegg ob 15.; Schiltern ob 15. uri.

Dne 27. oktobra:

Sachsenfeld ob 11.; Bischofdorf ob 19.; Hochenegg ob 19.; Neukirchen ob 19.; Neuhaus ob 19.; Cilli-Kötting ob 19.; Rast ob 18.30; Weitenstein ob 14.; Schiltern ob 17.; Monsberg ob 17.; Amtmannsfeld ob 17.; Maxau ob 17. uri.

Dne 28. oktobra:

Pragwald ob 19.; Arndorf ob 19.; Hofrain ob 19.; Rabenberg ob 19.; Cilli-Kötting ob 19.; Wöllan ob 11.; Bad Radein ob 19.; Oberradkersburg ob 19.; Süßenberg ob 19.; Hohenmauten ob 16.30; Wintersbach ob 15.; Plankenstein ob 18.; Kirchberg ob 17.; Wittmannsberg ob 17.; Dornau ob 17. uri.

Dne 29. oktobra:

Präbberg ob 19.; Oppendorf ob 19.; Fraßlau ob 19.; Heilenstein ob 19.; Franz ob 19.; Wernsee ob 19.; Jakobstal ob 15.30; Pöbnitz ob 17.; Stauden ob 17.; Kranichsfeld ob 17.; Golddorf ob 17. uri.

Dne 30. oktobra:

Oberburg ob 19.; Ponigl ob 19.; Trenenberg ob 19.; Römerbad ob 19.; Kleinsonntag ob 19.; Staintal ob 19.; Kerschbach ob 18.; Winterdorf ob 17. uri.

Dne 31. oktobra:

Schleinitz ob 19.; Süßenheim ob 19.; Bärntal ob 19.; Windischlandsberg ob 19.; Schönstein ob 19.; Luttenberg ob 20. uri.

Zborovanja v mestu Groß-Marburg:

V soboto, dne 25. oktobra se bodo vršila v Groß-Marburgu javna zborovanja organizacije »Steirischer Heimatbund« ob 26 mestih ob 20. uri, in sicer, kakor sledi: Brunnorf (telovadnica, Jahnstrasse), Brunnorf (Gledališka dvorana, Uferstrasse), Freidegg (gostilna Obal, Tegetthoff-

strasse), Gams (gledališka dvorana), Tresternitz (gostilna Brudermann), Leitersberg (deklški dom, Carnerstrasse in gostilna Welle na državni cesti), Lembach (telovadnica), notranje mesto (Götzova dvorana, dvorana Kazine, kinodvorana v Kazinu, bančna dvorana v Tegetthoffstrasse in Gambriova dvorana), Melling (Hotel Meran), Kärntnervorstadt (telovadnica Klostergasse), Magdalenenvorstadt (dvorana pri jezuitih, telovadnica magdalenske šole in magdalenska dvorana v bivši cerkvi), Pobersch (Kinodvorana in gostilna Riedl), Rothwein (gostilna »Pri lipi«), Thesen (gostilna Felitsch in gostilna Dowitzsch), Zwettendorf (gostilna Löschnigg), Lendorf (gostilna Suppanz) in Kötsch (dvorana Tavtscher).

Otvoritev poklicnih šol na Spodnjem Štajerskem

Glasom odredbe, ki je izšla v odredbenem in uradnem listu z dne 16. oktobra 1941 so na Spodnjem Štajerskem uredili nižje navedene poklicne šole:

V Cilli-ju za občine Anderburg, Arndorf bei Cilli, Bad Neuhaus, Bischofdorf, Cilli, Franz, Frasslau, Heilenstein Hochenegg, Hofrain, Neukirchen bei Cilli, Oppendorf, Ponigl bei Cilli, Pragwald, Rabenberg, Sachsenfeld, Schleinitz bei Cilli, Tüchern in Tüffer-Römerbad.

V Friedau-u za občine Allerheiligen bei Friedau, Großsonntag, Kaag bei Friedau, Kaisersberg, Polstrau, Sauritsch, Thomasberg in Unterbüheln.

V Gonobitz-u za občine Gonobitz, Hagau, Hohlenglein, Plankenstein, Preichau in Weitenstein.

V Lichtenwald-u za občine Brändl, Buchern, Lichtenwald, Moutpreis, Radelstein, Sawenstein, Siegersberg, Gairach, Johannistal, Ratsbach in Steinbrück.

V Luttenberg-u za občine Kleinsonntag, Luttenberg, Negau, Staintal Wernsee in Zesendorf.

Veliko zborovanje voditeljev organizacije Steirischer Heimatbund

Minulo soboto so v Marburg-u privedili prvo veliko sejo voditeljev organizacije Steirischer Heimatbund. Udeležili so se je voditelji glavnih delovnih področij, uradov in delovnih področij zveznega vodstva, vodje vodilnih uradov, glavnih delovnih področij in uradov pri okrajnih vodstvih ter vsi krajevni voditelji. Zborovanje se je vršilo v sejni dvorani organizacije Steirischer Heimatbund.

Zborovanje je otvoril v soboto popoldne namestnik zveznega vodje Braumüller, ki je zveznemu vodji ali Bundesführer-ju poročal navzočnost 416tih oseb.

Prvi del zasedanja so izpolnili trije referati. O nacionalsocialističnih nalogah na Spodnjem Štajerskem je govoril referent za nacionalsocializem pri zveznem vodstvu dr. Leo Carstauen ter izčrpno orisal pojmo o Štajercu, ki je navezan na svojo domovino.

Vodja urada Volkswohlfahrt pri zveznem vodstvu dr. Neumann je objasnjal akcijo Winterhilfswerk (zimsko pomožno akcijo), ki se bo izvedla tudi na Spodnjem Štajerskem. Uvod v zimsko pomožno akcijo 1941-42 bo tvorila cestna zbirka v soboto in nedeljo, dne 25. in 26. oktobra.

Vodja vodilnega urada Siegfried Tremel je v svojem govoru obdelal predstoječa zborovanja, ki jih bo 500 in bodo zajela okrog 90.000 ljudi.

S tem se je zaključilo prvi del zborovanja.

Zvečer so se udeleženci zborovanja zbrali v veliki dvorani hotela »Adler« k tovariškemu večeru, ki se ga je udeležil tudi Bundesführer. V neprisiljenih skupnih razgovorih, je sledila koristna izmenjava misli. Profesor Hermann Frisch je pa večer oplešal s glasbo domačih umetnikov.

V nedeljo dopoldne je sledilo nadaljevanje velikega zborovanja. Uvodoma je zaigral orkester Wagner-jevo ouverturo »Rienzi«.

Sledil je dve uri trajajoči govor Bundesführer-ja, ki je zavzel stališče do vseh problemov Spodnještajerske. Njegova izvajanja so našla burno priznanje.

Počastitev Führer-ja in petje himne je tvorilo zaključek zborovanja.



(PK. Altstadt-Aufnahme)
Zerschossener sowjetischer Panzer im Kampigelände des Dnjepr.

Nakaznice za oblačila na Spodnjem Štajerskem

Spodnja Štajerska stoji pred uvedbo nakaznic za oblačila, takozvanih »Reichskleiderkarten«. Kakor v Reich-u, se bo izdalo pet različnih nakaznic ali listov, in sicer po eno za ženske, moške, dekleta, fante in otroke. Dekleta in fantje so mišljeni od 3. do 15. let, otroci pa od 2. do 3. leta starosti. Vse nakaznice ali karte vsebujejo 120 točk. Kar gre za tretjo oblačilno nakaznico, (v Reich-u so doslej imeli že dve), velja ista za čas med 1. septembrom 1941 in 31. decembrom 1942.

Tretja oblačilna nakaznica ima napram drugi nekoliko manjše točk in daljšo veljavnost ter še nekaj drugih razlik. Oznake številke ne začnejo s številko 1 do 120, temveč obratno, s

V Mahrenberg-u za občine Fresen, Hohenmauten, Kappel, Mahrenberg, Reifnig, Rottenberg, Saldenlofen in Wuchern.

V Marburg-u za mestno okrožje Marburg a. d. Drau in občine Egidi in den Büheln, Frauenberg bei Marburg, Georgenberg, Jakobstal, Jahring, Kunigund Lorenzen am Bachern, Rast, Ranzenberg, Schleinitz bei Marburg, Sehober, Täubling, Wachsenberg, Witschein, Wurzh, Zellnitz a. d. Drau, Benedikten, Burgstall in den Büheln, Mallenberg in Strahlek.

V Pettau-u za občine Amtmannsfeld, Ankenstein, Bergneustift, Dornau bei Pettau, Dornberg, Goldorf, Haslach in der Kollos, Margareten b. Pettau, Mönberg, Mörtendorf, Pettau, Schilttern am Donati, Stauden, Steinberg, Treun, Wintendorf, Wittmannsburg, Wüdicldorf in Wurmberg.

V Prassberg-u za občine Laufen im Sanntal, Letusch, Oberburg, Prassberg in Rietz im Sanntal.

V Rann-u za občine Arch, Arnau, Brückel, Dittmannsdorf, Draehenburg, Gurkfeld, Haselbach b. Gurkfeld, Hörberg, Kapellen b. Rann, Königsberg am Sattelbach, Munkendorf, Peilenstein, Pirschenberg, Rann, Reichenburg, Reichenstein, Wiesental, Wisell, Wolfsgrund in Zirkle.

V Rohitsch-Sauerbrunn-u za občine Bärental, Erlachstein, Rohitsch, Rohitsch-Sauerbrunn, Süssenheim in Windischlandsberg.

V Schönstein-u za občine Packenstein, Schönstein in der Steiermark in Wöllan.

V Trifail-u za občine Billfchberg, Edlingen, Eichtal, Kumberg bei Trifail, Mariatal in Trifail.

V Windischfeistritz-u za občine Bachern, Franheim, Kerschbach, Lapriach, Oberpulsgau, Pöltschach, Pragerhof, St. Martin am Bachern, Windischfeistritz in Maxau.

V Windischgraz-u za občine Hartenstein, Richterberg, Waldegg, Widerdriess in Windischgraz.

Poklicni soli v **Mureck-u** se priključita občini Süssenberg in Rosshof iz okrajnega glavarstva v Luttenberg-u.

Poklicni soli v **Radkersburg-u** se priključijo občini Abstal, Bad Radein in Oberradkersburg iz okraja Luttenberg. Za kmetijske poklicne sole bo izšla posebna odredba.

številko 120 in končajo s številko 1. S tem je potrošniku omogočen pregled kolikor točk mu je na listu še na razpolago. Točke so tudi v različnih časih veljavne. Najprej bo za nakup prostih 20 točk na nakaznicah za žene, dekleta in otroke in sicer po 15. oktobru. Po 15. novembru pa 20 točk na nakaznicah za moške in fante. Na ostale točke se bo nato približno četrletno po 20 točk omogočalo nakup. Na odrezkih 1 do 20 ni tiskan termin kdaj zapadejo. Ker se med vojno nad eno leto trajajoč oskrbovalni čas ne more točno pregledati, se bo veljavnost istih s posebnim oklicem razglasila.

Vrednost točk poedinim oblačilom je napram drugi, to je v Reich-u dosedaj veljavni oblačilni nakaznici — razen malenkostnih sprememb ostala nespremenjena. Ena moška obleka se dobi na primer za 80 točk, za obleko iz umetne svile je oddati 23 točk itd. Za moški plašč je potrebno 90 točk, doslej se jih je zahtevalo 120. Medtem ko se je pri drugi oblačilni nakaznici prvotno predvideno možnost, da bi se plašč na 120 točk svobodno kupil, odpravilo ter uvedlo nabavni list, se sedaj plašč lahko kupi na 90 točk, kakor hitro so proste za uporabo. Nekoliko predmetov, ki do sedaj niso bili navezani na točke kakor klobuki iz klobučevine in sukna, zapestniki, puloverji in zaščitniki za glave, se sedaj dobi samo na točke. K tem spadajo

tudi obleke iz gumija in umetnih tvarin, ki se dobijo na polovico točk kakor se jih je doslej za isto blago izdajalo.

Po nakaznici za oblačila, ki jo dobimo, bodo takozvani prednakupi nemogoči. Večja oblačila kakor moške obleke, plašči, kostumi itd. se bodo normalno lahko kupili šele kadar postanejo točke na nakaznicah za nakup veljavne. Samo za gotova oblačila, to je za moške in ženske zimske plašče, obleke in moške zimske jopiče ter za blago v svrhu izdelave istih se bo lahko delalo izjeme, ki jih bo dovoljevala izdajalnica oblačilnih nakaznic. Za to pa mora biti podan predpogoj nujne potrebe, ki je podan, če ima potrošnik še samo en ne več uporabljiv plašč ali jopič, oziroma ne več kakor dvoje oblek. V takih primerih se torej izda poseben nabavni list. Potrošniku ni potrebno oddati popolno število točk, temveč za moški plašč 30 točk, za moški zimski jopič 20 in za ženski zimski plašč 25 točk. Pri obleki ostane seveda določenih 80 točk.

Na nakaznicah za oblačila, ki pridejo, se nahaja tudi 5 odrezkov za nakup potrebščin, ki se rabijo za šivanje. Pri nakupu istih, je k vsakemu odrezku dodati še eno točko. Ženske, moški in otroci bodo po nakaznicah lahko kupili isto količino ženskih in moških nogavic, kakor jlt je v Reich-u omogočala dosedanja druga nakaznica za oblačila. Vsaka nakaznica ima na robu nekoliko odrezkov z oznako A—F oziroma A—G, na katerih se izda morebitna posebna dovolila nakupa.

Spodnještajerci, učite se nemščine!

Urad Volkbildung v organizaciji Steirischer Heimatbund pridno nadaljuje s tečaji nemščine, ki jih je poleti začel. Vsak čas se je možno prijaviti za nove tečaje. Pravico in dolžnost za udeležbo imajo vsi člani organizacije Steirischer Heimatbund, ki nemščino samo deloma ali pa sploh ne obvladajo. Končno je tudi članstvo v organizaciji Steirischer Heimatbund ravno tako odvisno in navezano na obvladanje nemščine v govoru in pisavi kakor na aktivno sodelovanje na obnovi Spodnje Štajerske. Vsem članom organizacije Steirischer Heimatbund se nudi priložnost, obiskovati nemške jezikovne tečaje. Pri tem je v zamislih, da se rednim obiskovalcem pouka izda spričevala, ki ga bodo pri poznejših izkušnjah in izročitvi končno veljavni članski izkaznici lahko pokazali.

Objasnila o nemških jezikovnih tečajih se dobijo v vseh uradih in krajevnih skupinah (Ortsgruppen) organizacije Steirischer Heimatbund. Prijave sprejemajo stalno pisarne urada Volkbildung.

Tisti, ki ne obvladajo nemščine in ne morejo dokazati, da so bili pripravljene za obiskom tečajev se iste naučiti,

si morajo iz tega nastale posledice, to je odklonitev prošnje za končni sprejem kot redni člani v Steirischer Heimatbund, pripisati sami sebi.

Cirkus Sarrasani v Marburgu

Svetovno znani cirkus Sarrasani pride s svojim nerazdeljenim velepodjetjem v dveh posebnih vlakih prihodnjo soboto dne 25. oktobra v Marburg. Še istega večera ob 20. uri se bo vršila v ogromnem šotoru cirkusa, ki obsega 7000 sedežev, otvoritvena predstava. Cirkus Sarrasani je bil doslej na Madžarskem in se vrača preko Spodnje Štajerske v Dresden, kjer se odigravajo zimske svečane igre. Cirkus Sarrasani ima s seboj tudi svoj veliki zverinjak, ki je edinstven. Razen tega je artistka tega cirkusa na svetovni višini. Vodstvo tega ogromnega podjetja je v rokah lepe gospe Stosch-Sarrasani. Njen mož Hans Stosch-Sarrasani je preminul 9. junija t. l. v Berlinu.

Vsi na zborovanja organizacije Steirischer Heimatbund!

GOSPODARSTVO

Bodočnost vinarstva
na Spodnjem Štajerskem

Inženir Rudolf Reiter, ki je vodja urada v organizaciji kmetov (Landesbauernschaft Südmark), je o bodočnosti spodnjestajerskega vinarstva objavil članek sledeče vsebine:

Težke boje je v zadnjih dvajsetih letih prestalo vinarstvo Spodnjestajerske. Jugoslovanska država mu ni nudila pomoči, še manj je pospeševala njegov razvoj. Ravno nasprotno se je dogajalo. Vinarstvo je propadlo, kar ni nikakšno čudo, saj se je za liter vina plačevalo po 75 parter 1 do 2 dinarja, v izjemnih slučajih tudi 3 do 5 dinarjev. Te naravnost smešno nizke cene niso bile v nikakšnem razmerju z izdatki, ki so jih imeli vinogradniki.

Za obnovo spodnjestajerskega vinarstva je treba dosledno zasledovati gotove cilje, če se ga hoče spraviti v pravilni tok. Predvsem bo treba povečati pridelok ter izboljšati kakovost. To se bo doseglo z ukrepi, ki jih bo treba izvesti v kratkem ter s takimi, katerih izvedba bo trajala več let.

Najnujnejše je, da se izboljša obdelovanje zemlje, gnojenje pa poveča. Pridobivanje trave po vinogradih, ki je večje v navadi, se mora opustiti. Zemlja se mora večkrat kakor doslej obdelati, predvsem pa gnojiti. Ker je z gotovostjo računati z dejstvom, da bo zato hlevskega gnoja primanjlovalo, je treba takoj začeti gnojitev z zelenim gnojem ter umetnimi gnojili. Že ta ukrep sam je v stanju sedanje male pridelke (15 do 20 hl na hektar), zvišati na najmanj 32 hl na hektar, kar bi predstavljalo povprečnino štajerskega pridelka.

Drugo poglavje je vzgoja in obrezovanje vinske trte. Trta sama bo s tem postala v svoji nosilnosti močnejša, še bolj pa odporna proti nevarnim škodljivcem, kar bo jamstvo za odgovarjajoče pridelke.

Bisveno važno je uničevanje škodljivcev. Če je to urejeno, imamo nekakšno gotovost da bo grozdje ostalo, ne da bi ga škodljivci deloma ali popolnoma uničili. Služba o zaščiti vinske trte, ki je že urejena, bo v tem pogledu podučljivo vplivala. Njena naloga je tudi doseči, da se bo s pravnimi sredstvi na štedljiv način in ob pravem času obdelovalo in delalo. Tudi to bo doprineslo svoje k uspehom. Služba za čuvanje vinske trte ni namenjena samo za poučevanje vinogradnikov, temveč jo je gledati kot mnogo vreden instrument vzgoje.

Največje važnosti je dvig kletarstva. Pri tem gre v glavnem za to, da se vinograd-

niki upoznajo z najbolj enostavnimi pojmi o ravnanju s pridelanim vinom. V bodoče se ne sme dogajati, da bodo vina imela napake, ki bi jih primerna čistost v kleti in pravilno postopanje z vinskimi sodi lahko preprečilo. Nadalje bo polagati važnost na izdelovanje kvalitetnih vin, ne da bi se pri tem s prekomernim sladkanjem oviralo naraven razvojni proces. Ravno tam kjer narava daje najboljše produkte, ki se lahko merijo z najboljšimi vini v Reich-u, se mora tudi kletarstvo razviti do najvišje mere. Določitev časa za trgatve bo v bodoče preprečila vsako prezgodnjo trgatve, iz pravičnega vrenja bo postalo vino, ki mu ne bo kaj ugovarjati, moderno šolanje vin po sodobnih načinih bo pa dalo konzumno vino najboljše vrste.

Za v bodoče so v načrtu še večji dalekosežnejši ukrepi. Ureditev novih vinogradov bo vezano na uradno dovoljenje. Pri tem bo treba navesti plemenitost vrste ter sploh podatke o trti, ki se jo namerava saditi. Pristojen strokovnjak bo nato, če bodo dani vsi pogoji, predlagal da se izda dovoljenje. Ta previdnost ima namen preprečiti ureditev novih vinogradov, katerih vinski pridelki ne bi odgovarjali. Držati se bo pač principa, da tam kjer se s plugom lahko orje, ni prostora za vinsko trto. Hkrati bo s tem doseženo, da se bo sadilo samo odgovarjajoče trte. Umljivo je, da se bo uvedlo tudi nadzorstvo nad trsnicami, da bodo vinogradnikom najboljše sadike vinskih trt na razpolago. V mejah dovolil za nove nasade se bo lahko vplivalo tudi na določitev razdalj med trtami in vrstami. To bo omogočalo pravilno pokončevanje škodljivcev ter morebitno strojno obdelovanje.

V svrhu poenostavljenja in pospeševanja pobiranja škodljivcev se bo uredilo skupne parne naprave za brozgo, vodovode, vodna zbirališča itd. Posebno se bo priporočalo uporabo vinogradnih strojev, kar bo mogoče šele po ureditvi novih na ta način obdelovanja pripravljenih vinogradov.

Tudi združitev malih vinogradnikov ter vinarskih in kletarskih zadrug se bo morala izvršiti. To bo posebno tam potrebno, kjer vinogradniki niso v stanju in jim ni mogoče doseči največjo količino vina.

Če se izvede samo tukaj na kratko omenjene ukrepe, ne bo to osiguralo samo primerno gospodarjenje v vinogradih, temveč tudi odličnost vinskih pridelkov.

pridelek volne kakor minulo leto. Lanskoletni kupec so bile Zedinjene države, letos se pa za volno zanima tudi Japonska.

× 200.000 hektarjev ali približno četrtino celokupnih njiv uporabljajo za pridelovanje rži v Holandiji. Gojijo jo predvsem v peščenih zemljah, v izsušenih visoko ležečih močvirjih ter v ilovnatih predelih blizu rek. V predvojnem času so Holanci to rastlino gojili največ za živinsko prehranjevalne svrhe, medtem ko jim služi danes za prehrano ljudstva. Na izbiro in izboljšanje semena, ki je že na lep višini, se polaga mnogo važnosti.

× Tobačna žetev Bolgarije. Po poročilih iz Bolgarije, bo letošnji pridelok to-

baka nekoliko manjši od lanskega. Celotni nasadi bodo dali 60 milijonov kg.

× Jedilno olje bodo pridobivali iz tobačnega semena. V Bolgariji so določili 8 milijonov kg tobačnega semena za pridobivanje olja v prehranjevalne svrhe. Po sodbi strokovnjakov bodo iz te količine dobili 2 milijona in 400.000 kg olja. Iz dosedanjih mnogoštevilnih poskusov so ugotovili, da je olje iz tobačnega semena po svoji kakovosti najmanj tako dobro, kakor vsako drugo olje rastlinskega izvora, ker vsebuje ogljikove hidrate, grozdnemu sladkorju podoben slad, beljakovine ter spojine dušika.

× Novo delniško družbo za trgovino z žitom so ustanovili v Romuniji. Veletrgovina, ki nosi naziv »Astra Cereale« ima svoj sedež v Bukarešti, se bo v glavnem bavila z izvozom. Glavnica družbe iznaša pet milijonov lejev.

× Kontrolni nad uporabo surovih kož so uvedli v Romuniji. Usnjarne in tovarne usnja bodo odslej vse svoje potrebe morale javljati oblastvom radi nadzorstva in določanja, kako in v kateri svrhe se bo iste predelale.

× Ladijska družba »Dalmatia« je bila ustanovljena v Genui v Italiji. Njene ladje, in sicer za enkrat samo štiri po številu, bodo vozile med Genuo in Ancono ter dalmatinskimi lukami Zader, Šibenik in Split.

× Simplonska železnica dvotirno elektrificirana. Na progi Gallarte-Arona v Italiji urejujejo drugi železniški tir. Z ozirom na dejstvo, da so že aprila t. l. položili drugi tir na progi Arona-Domodossola ob švicarski meji, se bo po priključku nove proge lahko na celi simplonski progi vozilo dvotirno in na električni pogon.

× Rizevi nasadi na Madžarskem. V Bekes-u v madžarskih ravninah, ki ležijo precej nizko so letos 500 oralov zemlje posejali z ržem, ker se v dotični zemlji pšenica nikdar ni obnesla. Ravnokar so na tem, da žanjejo in pospravijo rž. Po centihvali bo 20 dvojnih centov pridelka na oral, medtem ko je pšenica dala samo po štiri dvojne cente. To znači, da bo oral zemlje, ki je bila letos posejana z ržem prinesel svojim lastnikom 1500 do 2000 pengov, medtem ko jim je ista površina zemlje pri gojitvi pšenice, vrgla komaj do 120 pengov.

× Radi vojne otežkočen uvoz v Evropo zelo občutijo v republiki Argentini v Ibero-Ameriki. Izgube, ki jih država zaznamuje pri prisilnih nakupih žita, da kmetijstvo ne bi prišlo v preveliko krizo, so tako občutne, da so se državni dolgovi v letih 1940-41 zvišali za celih 40%. Izgube pri odkupovanju žitnih zalog, katere mora država v največih slučajih uničiti, ker ne ve kam z njimi; so dosegle 682 milijonov argentinskih pesosov.

6000 poljskih in 2000 obrtniških delavcev iz Galičije se je svobodno oddločilo za sprejem dela v Reichu. Omenjene delavce so v posebnih vlakih pripeljali iz generalnega gubernementa v Reich.

Čitajte in naročite dnevnik

„Märburger Zeitung“

»Märburger Zeitung« je uradno glasilo organizacije »Steirischer Heimatbund«. Naroča se pri »Verlag der Märburger Zeitung«, Märburg, Badgasse 6, Postscheckkonto 54.608.

× Cena srbskim svinjam je nekoliko padla. Tako poroča časopisje, ki vidi padec cen v dobri koruzni letini na področju današnje Srbije.

× Italijanska vinska letina je letos dobro odrezala. Časopisje poroča, da je sedaj dovolj vina za žganjarsko industrijo, prebivalstvo in vojaštvo.

× 372.000 hektarjev zemlje imajo v republiki Argentini, na kateri gojijo bombaž.

× 52 tisoč ton ržja so našli letos v Argentini, medtem ko so še malo pred četvjo računali in cenili na najmanj 40 do 50 odst. večji pridelok.

× Striženje ovac v republiki Uruguay v Ibero-Ameriki bo dalo v kolonjskem in kakovostnem pogledu isti

UMNI KMETOVALEC

Za jesen - nekaj nasvetov

Prihaja čas, ko boste lahko žrtvovali kakšen dan tudi za dela, ki jih sicer poleti niste mogli napraviti ali ste jih odlagali za jesenske dneve, ko bodo pridelki pospravljani. Morda ste čez leto s skrbjo opazovali, kako se vam vse bolj bohoti loček na travniku, o katerem ste sicer vedeli, da je močvirjen, a na to doslej le niste bili dovolj pozorni. Ponovno ste ga gnojili, a vse zaman. Prepričali ste se po večletnih skušnjah, da je vsako gnojenje močvirnatih travnikov zaman in da je edino zdravilo za take travnike, odvajati odvisno vodo, ki mori rastlinsko rast ter ustvarja pogoje, pri katerih lahko uspevajo le manjvredne kisle trave. Kljub mnenju sosedov, ki bi sicer najraje še kar naprej svetili s trskami, češ da so osuševalna dela predraga, ste se odločili, da boste svoje zemljišče osušili. Prav ste storili. Sedaj v jeseni in zgodaj spomladi je čas za taka dela. Pa tudi pozimi, če ni preveč mraza in snega.

Znano je, da se na pravilno osušenem travniku pridela približno 30 odstotkov več kot na močvirnem, ne da bi bili obratni stroški večji. Namesto slabe kisle trave, ki jo lahko uporabite kvečjemu za konje ali le za steljo, vam da pravilno obdelan osušen travnik mnogo več dobre, sladke krme.

Jesenska dela

Pameten gospodar se bo najprej vprašal, kaj je vzrok, da je neko zemljišče zamočvirjeno. Težko je zdraviti, če ne veš, kje bolezen izvira. Voda ne more odtekat z zamočvirjenega sveta, če na primer zastaja celo v bližnjem potoku, kamor je speljana. Sedaj je najbolj primeren čas, da očistite strugo potoka in s tem pospešite odtok vode. Porezati je treba vse veje, ki visijo nad strugo in zavirajo vodi prosto pot. Posekali bomo nepotrebno grmovje, ki sili v strugo in jo zožuje. Obnovili bomo nasipe ob potokih. Tam, kjer jih je deroča voda že pričela izpodjedati, jih bomo zavarovali s tem, da jih bomo na gosto obložili s tankimi vejami ali rušo, ki jo z drobnimi količkami pritrdimo v nasip. Za popravilo nasipov potrebni material bomo vzeli iz struge na tistih mestih, kjer ga odlaga potok sam. Z vsemi temi deli bomo dosegli, da ne bo vsaka malo večja voda, ki nastopa posebno sedaj v jeseni zelo pogosto, prestopila bregove in preplavila obrežna zemljišča.

Pregledali bomo odvajalne jarke na zamočvirjenih zemljiščih. Nikar ne mislimo, da bo našemu zamočvirjenemu zemljišču kaj pomagano, če bomo še naprej pustili, da je odvajalni jarek globok samo za eno brazdo, razen tega pa še neočiščen. Tudi ne, če bomo te plitve jarke še tako na gosto skopali. Razen tega se nam bo jarek s prestirnimi stenami sesul sam od sebe. Zapomnimo si, da mora biti odvajalni jarek globok vsaj 60 cm in da ga je treba vsako leto očistiti. Za pravilno rast travniških rastlin mora biti talna voda vsaj 60 cm pod površjem, to pa ni mogoče doseči, če so odvajalni jarke globoki samo 20 do 30 cm. Na takih travnikih bo še nadalje rasla slaba, kislava trava, čeprav bi bili še tako na gosto prepreženi s plitvimi jarke.

V dnevih, ko ni drugega nujnejšega dela na polju, bomo lahko ta čas koristno uporabili za delo na naših travnikih. Zboljšali in popravili bomo prehode, propuste in mostičke, ki vodijo preko jarkov pa

tudi potočkov. Uporabili bomo gradivo, ki je najbolj pri roki in je torej zato najcenejše. To je les in kamen. Preperete nosilce in mostnice pri lesenih propustih bomo zamenjali z novimi, da preprečimo večje nesreče. Kameniti tlak pri propustih bomo popravili in zamenjali razbite betonske cevi z novimi.

Osuševanje

Da osušimo zemljišče z odprtimi jarki, ni potrebno, da bi vsak jarek posebej speljali do potočka oziroma odvodnika. Po najnižjem mestu skopljemo zbiralni odvajalni jarek, stranske sesalne jarke pa speljemo v zbiralnega. Iz naših besed ste lahko v glavnem že spoznali dobre in slabe strani odprtih jarkov. Napravili jih bomo takrat, kadar zamočvirja zemljišče predvsem površinska voda ali posamezni studenci, katere je lahko odpeljati. Posebno pa takrat, kadar ima zemljišče zelo malo padca — manj kot 30 cm na 100 metrov. Dobra stran odprtih jarkov pa je, da z malimi zatvornicami, ki jih napravimo v jarkih, lahko poljubno dvignemo ali znižamo gladino talne vode in lahko na ta način ob suši travnike tudi namakamo. Nerodno je pa, da odprti jarke zavzamejo mnogo sveta, ki nič ne donaja.

Daleč pa prednjači odprtim jarkom osuševanje s cevno drenažo. Vsi nedostaki odkritega osuševanja tu odpadejo, razen tega pa deluje drenaža tudi pozimi, ko sicer voda v odprtih jarkih zamrzne. Pri zemljiščih, ki so enako merno zamočvirjena ter imajo dovolj velik padec — več kot 30 cm na 100 m, (kar je za oko zelo malo!) — je edino drenaža najbolj primeren in praktičen način osuševanja. Drenaža — po ceveh v zaprtih jarkih — ne potrebuje skoro nobenega vzdrževanja in ne razkosa zemljišča.



(PK. Arnold-Aufnahme)

In solchen Häuten lebten im „Sowjetparadies“ die Bauern

Jesenski čas je prav primeren, da napravite drenažo na manjših ozkih in bolj nag-njenih zemljiščih, kjer ne rabiš nobenih posebnih načrtov. Pri tem je treba paziti, da so cevi položene čim globlje, najmanj 1 m, a najboljše 1.20 m, vsaksebi pa naj bodo drenažne vrste 12 m. Ni se treba bati, da se bo zemljišče preveč osušilo, ker se ustroj zemeljske skorje s tako drenažo neprimerno izboljša, s tem pa seveda tudi kakovost sena.

Kdor pa ima na svojih zemljiščih že napravljene drenaže, jih bo sedaj v jeseni temeljito pregledal. Ko voda odteče, opazi morda, da ostane ta ali oni del še nadalje moker, vkljub temu, da pri drenažnem iztoku ni več vode ali jo je pa prav malo; to je znamenje, da je na dotičnem delu drenaža pomanjkljiva. Največkrat so cevi zamašene, posebno, ako so v bližini drevesa, katerih korenine pridejo v cevi. Večkrat povzročijo tudi manjši zemeljski usadi, da se cevi premaknejo in onemogočijo prost odtok vode. V vseh primerih je treba na pomanjkljivih mestih cevi odkriti, jih temeljito očistiti in jih položiti zopet v pravilne vrste. Razumljivo je, da je treba pregledati in očistiti tudi vse drenažne izlivke, ker je sicer delovanje vse drenaže zelo pomanjkljivo.

Namakanje

Običajno je sedaj tudi čas za namakanje zemljišč, takozvano jesensko namakanje do konca novembra. Sedaj v jeseni imajo vode največ gnojilnih snovi, zato namakanje traja čim dalj, vendar mora biti končano prej, preden prično nastopati slane, ker bi se sicer tvorili na zemljiščih led, ki bi rušo uničil. Sicer pa je pri nas namakanje zemljišč po točnem načrtu še v povojih, tako imenovano divje namakanje pa se vrši še v mnogih krajih z večjim ali manjšim uspehom. Opozoriti pa je treba kmetovalce, da je vsako namakanje brez pomena in celo škodljivo, ako ne skrbimo, da odvečna voda pozneje tudi odteče, ker sicer nastanejo umetno ustvarjena močvirja, kot se to v praksi mnogokrat dogaja. Ing. S. B.

Za kmetovalce in gospodinjje

Ze od nekdanj velja pravilo: »Najmodreje ravna, kdor družji koristno s prijateljnim!« In tudi bo imel pri poslušalcih tem več uspeha, čim bolj ume vpletati med resno snov zabavne pripombe, vesele zgodbe in duhovite primere. Zakaj bi tega načina pouka, ki se je povsod tako odlično izkazal, ne uporabili tudi pri kmetijsko-strokovnem pouku?

Tako so si mislili nemški kmetijski strokovnjaki. In so poiskali med seboj one, ki imajo razen v solah in v praksi pridobljenega strokovnega znanja tudi prirojen dar, da umejo kovati pesmice in vsako stvar povedati v zabavni obliki.

Ti kmetijski strokovnjaki-pesniki so se spravili na delo in v kratkem času spisali precejšnje število knjžic, v katerih se v veselih verzih obravnavajo poedine kmetijsko gospodarske in gospodinske panoge.

To pa nemškim kmetijskim strokovnjakom še ni bilo dovolj. Spomnili so se tudi tega, da kmečkim ljudem ni kdo ve kaj za branje, pač pa da prav radi ogledujejo slike. V tem smo kmetje skoraj podobni otrokom, ki so tudi navdušeni za slike bolj kot za mrtve črke.

Da bi napravili knjžice še bolj privlačne, so torej nemški kmetijski strokovnjaki naprosili še risarje in slikarje, da so te poučne knjžice opremili z živo-

barvnimi in duhovitimi slikami, ki že same po sebi skoraj govorijo in poučujejo, kaj je strokovno pravilno in kaj narobe.

Takih, po vsebini in zunanji opremi privlačnih knjižic so nemški kmetijski strokovnjaki dali natisniti ogromne množine, in so jih razširili med vse kmečko ljudstvo, do zadnje hribovske vasi.

Pri tem pa so upoštevali še tretjo — lahko rečemo slabo — lastnost kmečkih ljudi, da jim namreč za strokovne knjige kar ne gre denar iz rok. Zato so razdelili knjižice kmetovalcem brezplačno!

Tudi našim gospodarjem in gospodinjam so zdaj te poučno zabavne knjižice brezplačno na razpolago. Priporočamo vsem, da jih naročijo! Naslov: »Deutsche Landwirtschaft, GmbH., Berlin SW 11, Hakenplatz 3.«

Razen v strokoven pouk bodo naši kmečki ljudje te knjižice, ki se jim vsem skupaj pravi po nemško »Die lustigen Fabeln«, prav s pridom uporabljali tudi pri učenju nemškega jezika.

Posamezne knjižice obravnavajo: krmiljenje živine, kmečko delo, pridobivanje mleka, kozjerejo, perutninarstvo, kunčerejo, čebelarstvo, uporabo strojev v kmetijstvu, kmečko gospodinjstvo, razne škodljivce kmetijskih rastlin itd.

km Pripravimo zemljo za buče. Ker pridelujemo buče navadno med koruzo in med krompirjem, obdelujemo in gnojimo zemljo tako, kakor zahteva glavni sadež. Že v jeseni jo globoko preorjemo, spomladi pa plitvo ali pa jo samo zrahljamo (pobranamo). S hlevskim gnojem gnojimo tudi že v jeseni. Če damo gnojnico, jo razvozimo pozimi ali potem, ko je zemlja že pripravljena za setev, toda vsaj 14 dni pred setvijo. Vendar dušika nikoli ne dajamo preveč, ker se sicer bujno razvijajo samo bučni listi in stebela na škodo plodov, katerih meso postane krhko in se zato hitreje kvari. Buče potrebujejo veliko hranilnih snovi v zemlji, zato ne pozabimo na umetna gnojila. Lahko jim gnojimo tako kot smo in tudi še bomo opisali za krompir. Buče uspevajo najbolje po zelju, krompirju in stročnicah; sicer pa je predsedaj postranskega pomena, važno je le, da ni za njim njiva preveč zaplevljena. Posevki za bučami uspevajo navadno izvrstno, ker bučam močno gnojimo ter zemljo dobro obdelamo in ker bučno listje zasenčuje tla in ohranja v zemlji vlago, obenem pa pozneje tudi odmrli ostanki bučnih rastlin bogatijo prhlico s humusom. Dokazano je, da veliko pripomore do večjega pridelka tudi osipanje rastlin. Vse kaže, da bodo bučno seme kot surovino za jedilno olje še prav iskali in cenili. Bodimo pripravljene, da bomo spomladi sadili veliko buč.

km Kako naj pokladamo živini peso in repo? Pesa in repa sta v prehrani živine važni, ker vsebujeta precej lahko prebavljivih ogljikovih vodonov, zlasti sladkorja. Ne smemo pa ju smatrati za krepko krmo. Pesi in repi primanjkuje zlasti beljakovin in masti, zato je treba ob repi in pesi pokladati tudi hrano, ki ima veliko beljakovin; s tem se tudi popolneje izkoriščajo redilne snovi v pesi in repi. Ali naj se pesa in repa dajeta živini zrezana ali cela, ni enotnega mnenja. Dovolj je razlogov za to in ono mišljenje. S poskusi so pa dokazali, da rezanje pese in repe nič ne vpliva ne na mlečnost ne na količino maščobe v mleku, niti na živo vago živine. Popolnoma vseeno je torej, ali pokladamo peso ali repo zivalim celo ali zrezano. Le čista mora biti in pokladati jo je treba sprva v majhnih ter polagamo šele v večjih obrokih.

MALE VESTI

* **Spomenik bodo postavili najmlajšemu frontnemu bojevniku iz svetovne vojne 1914/18 v Nemčiji.** V Offenburg-u bodo postavili spomenik leta 1939 umrlemu Emil-u Huber-ju, ki je leta 1914 komaj 14 let star pod neresničnimi podatki glede starosti vstopil kot prostovoljec v 172. pešpolk ter odšel na fronto. Na bojišču je bil leta 1915 ranjen. Skupaj z svojim komaj leto starejšim bratom — oboja sta bila dobro razvita — mu je uspelo vojaške oblasti glede starosti prevariti in šele ko je fant bil že na bojišču, so zvižajo ugotovili, ki mu je pa seveda niso zamerili.

* **»Evropa bo ostala z osovino«.** Španski zunanji minister Serrano Suner je dal dopisniku francoskega lista »Gringoire« izjavo, v kateri je obelodanil svoje mišljenje o bodočem političnem razvoju Evrope. Izjavi je med drugim sledeče: »Mnenja sem, da bo vsa Evropa, tako celijska kakor tudi izvenceljska, znova nastala z osovino ali pa bo propadla.« Minister Suner se je spomnil na to španske meščanske vojne ter je izjavil, da je bil svet razdeljen takrat v dva tabora. Eden izmed obeh taborov je razumel borbo Španije, dočim je demokratska skupina hotela Španijo prepustiti boljševiškim tolpam. Ta demokratska skupina ni hotela edinstva, nego porušenje Evrope.

* **»Angleška vojna je tudi židovska vojna«.** To je najnovejšo geslo, ki ga je izdala židovska agencija v Jeruzalemu, da bi na ta način pridobila čimveč židovskih prostovoljcev za angleško vojsko. Imenovana agencija očita židom, da so sicer z dušo in telesom za stvar Anglije, vendar nimajo pravega veselja za borbo z orožjem v rokah. Položaj Anglije je kritičen in bi morali židje spričo tega dejstva v čim večjem številu stopati v prostovoljske vrste. V Tel Avivu se je vršil pretekli teden nekaj »židovski vojaški dan«. Nekateri židovski vojaške jedinice so pri tej priliki javno eksercirale in skušale na ta način pridobiti židovskih prostovoljcev.

* **Boljševiki morilci.** Za časa španske meščanske vojne so boljševiki v madridski katoliški škofiji pomorili 500 duhovnikov, 2600 menihov in 775 nun. To število je bilo te dni uradno objavljeno.

* **Dekleta so v Sovjetiji opravljala tudi krvniške posle.** Kakor poročajo nemški listi so v Sovjetiji opravljala krvniške posle tudi 16 do 20 letna dekleta. Zver v človeški podobi je bila Vera Grebenjakova, hčerka nekega polkovnika, ki je kot ljubica preiskovalnega sodnika Masalskega izvajala krvniški poklic. Ustrelila je lastnoročno okrog 700 ljudi in se je pri vsaki usmrtitvi naslajala še z mučenjem, smrti zapisanih žrtev.

* **Nemško šolstvo v srbskem Banatu.** Nemška narodna skupina v Srbskem Banatu je dobila pravico samostojne organizacije ljudskega šolstva. Vse nemške šole bodo imele privatni značaj.

* **Nemška rešilna kolajna za švedske mornarje.** Führer je podelil šestem švedskim mornarjem, ki so rešili moštvo potopljenega motorne ladje »Peter«, nemško rešilno kolajno (Rettungsmedaille) na traku. Nemški konzul v mestu Gävle je to visoko Führerjevo odlikovanje izročil omenjenim mornarjem.

* **Turški generali v Romuniji.** Führer je povabil turška generala Ali Fuada in Erkileta na obisk vzhodne fronte. Oba turška generala sta se oglasila na potovanje na vzhodno fronto v Bukarešti pri maršalu Antonescu.

* **Se vedno se spominja, kako je bil Napoleon III. ujet.** Kmetovalec August Karrenberg, ki živi blizu Niederberga, je praznovol te dni 95. letnico svojega rojstva. Mož se je udeležil vojaških pohodov l. 1866 in 1870-71 ter je bil v bitki pri Sedanu prič, kako so Nemci ujeli takratnega francoskega cesarja Napoleona III.

* **Ostre kazni v Švici.** Švicarske oblasti so kaznovale v 20.000 slučajih prestopke proti takozvanim vojno-gospodarskim ukrepom.

* **Tibor Eckhardt ni več madžarski državljani.** Znani voditelj madžarske stranke malih kmetov, Tibor Eckhardt, je pred meseci pobegnil v Ameriko, kjer hujska — stoječ v službi Anglije in židovstva — proti svoji domovini. Madžarska vlada mu je radi tega odvzela vse državljanske pravice.

* **Odesa — glavno mesto rumunske Transnistrije.** Maršal Antonescu je podpisal v svojem velikem stari povelje, v smislu katerega je bilo pravkar zavzeto mesto Odesa priključeno rumunskemu upravnemu področju onstran Dnjestra. Obenem je bila Odesa proklamirana kot glavno mesto Transnistrije.

* **Jeruzalemski veliki mufti Amin el Husein,** to je najvišji muslimanski duhovnik Palestine, je pobegnil pred angleškim terorjem v Turčijo, od koder je prišel v letalu v Albanijo. Nastanil se je v muslimanskem delu Albanije.

* **Zidovka je postala boljševiški general.** Kakor poročajo romunski listi, je imenoval Stalin komunistično židovko Ano Pauker, ki je svojčas živel v Romuniji, za »general« ter ji je poveril vodstvo ženskih terorističnih bataljanov za fronto. Omenjena komunistinja se je nahajala pred odstopom Besarabije boljševikom v neki romunski kaznilnici. Boljševikom so jo izročili Romuni svojčas v zameno za nekega vodilnega Besarabskega Romuna.

* **Ameriški časniki so zapustili Moskvo.** Kakor je sporočila njujorska radiopostaja pretekli ponedeljek, so ameriški časniki že zapustili Moskvo, tako da so Amerikanci navezani zgolj na sovjetska uradna poročila.

* **Bolgarski ministrski predsednik dr. Bogdan Filov** se je v nedeljo vrnil iz Budimpešte, kjer je uradno obiskal madžarske državniške. Po svojem povratku je izjavil dr. Filov časniki, da bo njegov obisk prispeval k utrditvi prijateljskih odnosov med Bolgarijo in Madžarsko. Madžarska in Bolgarija se veselita uresničenja svojih nacionalnih idealov. Usoda obeh narodov je tesno povezana z novim evropskim redom.

* **Zidje so nepoboljšljivi komunisti.** Policija v Buenos Aires-u, glavnem mestu Argentine, je zasačila te dni v nekem privatnem stanovanju 48 komunistov, ki so v svojem skrivališču sejali o raznih stvareh. Preiskava je ugotovila, da so bili vsi aretirani komunisti židovskega pokolenja.

* **Tatvine domače živine se ponavljajo.** Posestniku Franzu Lotritsch-u v kraju Dragosche v občini Selzach so neznan zlikovci ukradli dveletno govedo v vrednosti 150 RM.

* **Trije bratje so se našli na bojišču.** Nedavno je slučaj nanesel, da so trije bratje, ki služijo kot vojaki v raznih oddelkih na vzhodni fronti v nekem frontnem odseku iznenada prišli skupaj. Bil je to Anton, Paul in Hans, sinovi pekovskega mojstra Buchberger-ja iz Wolnzach-a, ki so se pri listi priložnosti pomenili, kaj je vsak posameznik v trimesčnih bojih proti Sovjetiji doživel.

* **O prodajanju mesa v Marburg-u.** Da se mesarjem olajša prodajanje mesa po sobotah je prehranjevalni urad za mesto Marburg odredil, da morajo mesarji tudi v petek popoldne držati svoje mesnice in lokale v svrhu prodajanja mesa odprte.

* **Gospodarjenje s konjskim mesom.** Politični komisar mesta Marburg a. d. Drau je potom svojega prehranjevalnega urada izdal odredbo, da se počeniš z 20. oktobrom t. l. tudi konjsko meso in mesni izdelki iz konjskega mesa prodajajo samo na nakaznice oziroma nabavne listke. Oddaja se ima izvršiti v dvojni količini od teže, ki je označena na nakaznici ali nabavnem listu. Konjsko meso se sme prodajati samo brez kosti. Drobovino je prodajati na nakaznice ali nabavne listke, ne da bi se od istih vzelo odrezke.

* **Prehrana Sovjetije je postala težavna.** Kakor poroča ameriška agencija Associated Press, se je polastila ameriškega poljedelskega ministra velika skrb radi izgube sovjetske žitnice v Ukrajini. Vojna je prinesla resne težave glede prehrane sovjetske vojske in sovjetskega prebivalstva. Počasi, pa sigurno si utira pot spoznanje, da je zamah nemškega meča zadela boljševike na vseh ranljivih točkah.

* **Angleški časniki v ženski obleki.** Pretekli četrtek so imeli pri madridski policiji veliko zabavo. Španskim detektivom se je namreč zdela sumljiva neka elegantna dama, ki je imela v protislovju z vitko in lepo postavbo prevelike noge. »Gospa« je bila oblečena zelo dragoceno ter je imela pod pazduho torbico iz krokodilovega usnja. Uradniki so legitimirali omenjeno damo, toda v istem hipu se je izkazalo, da so imeli pred seboj moža, ki je govoril z globokim basom slabo španščino. Na policijskem ravnateljstvu se je potem izkazalo, da je bila omenjena »dama« angleški častnik Wrangel Craker, ki je prispel iz srednjega orientu v Španijo, da bi jo odkuril preko Lizbone v Anglijo. Španske oblasti so pridržale moža v ženski obleki in so našle pri preiskavi njegove prtljage zelo zanimive dokumente.

* **Amerikanci so zvišali sovjetom kredit.** Zakladni urad Zedinjenih držav je zvišal sovjetom kredit od 10 na 30 milijonov dolarjev.

* **Slovaški voditelji pri Führerju.** Na Führerjevo povabilo so obiskali te dni državni predsednik Slovaške dr. Josip Tiso, ministrski predsednik dr. Vojtech Tuka, notranji minister Šano Mach in obrambni minister general Čikatloš v spremstvu poslanikov Čermaka in Ludina Führerjev glavni stan. Razgovorov sta se udeležila tudi zunanji minister v. Ribbentrop in šef vrhovnega poveljstva Generalfeldmarschall Keitel. Vršili so se tudi vojaški razgovori, nakar so slovaški gostje obiskali tudi glavni stan Generalfeldmarschalla v. Brauchitscha in Reichsmarschall-a Göring-a. Führer je podelil slovaškemu obrambnemu ministru generalu Čikatlošu Veliki križ reda Nemškega orla z meči ter mu je izročil visoko odlikovanje o priliki obiska v glavnem stanu.

* **Zagreb dobi novo magistratno poslopje,** ki bo stalo okrog 40 milijonov kun.

* **Hrvatski konzulat v Pragi.** Kakor poročajo iz Prage, je Hrvatska istotam ustanovila generalni konzulat, ki ga vodi dr. Ecimović.

* **Avtomobilsko cesto** bodo zgradili med Sarajevom in Splitom, 235 kilometrov dolgo avtomobilsko progo bodo izgotovili v dveh letih.

* **Cestna železnica v Berlinu** dobi 600 delovnih deklet (Arbeitsmädchen) kot nadomestilo za ravnokar odpuščenih 600 žensk za spredovniško službo.

* **Reichswirtschaftsminister in Reichsbankpräsident Walter Funk** je bil te dni v Rimu v imenu kralja in cesarja Viktorja Emanuela III. slovesno promoviran za častnega doktorja gospodarskih ved. Slovesnega čina promocije sta se udeležila tudi ministra Bottai in Riccardi ter nemški veleposlanik v. Mackensen. Promocija je izzvenela kot veličastna nemško-italijanska manifestacija, ki je končala s himnami obeh narodov. Minister Funk je imel v okviru te proslave pomembno predavanje o cilju evropskega sodelovanja.

* **Obisk poklicnih šol je obvezen.** Po določitvah, ki so izšle v odredbenem in uradnem listu šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem, je obisk poklicnih šol tudi na Spodnjem Stajerskem obvezen. Obveza začne z odpuštom iz ljudske šole ter traja tri leta. Za kmetijske poklice so določili dve leti. Vajenci, ki svoje učne dobe v treh letih ne dokončajo, so obvezni poklicno šolo obiskovati še dalje kakor tri leta, če jim stoji strokovno urejena šola na razpolago.

* **Skupne kuhinje** za delavce in nastavlence bodo uredili v Zagrebu. Za enkrat se bo na ta način prehranjevalo 5000 oseb.

* **Krošnjarjenje je na Spodnjem Stajerskem prepovedano.** V smislu odredbe šefa civilne uprave, ki je izšla v odredbenem in uradnem listu, je na Spodnjem Stajerskem trgovanje potom krošnjarjenja prepovedano. Ta prepoved se seveda ne odnosi na trgovce, ki obrtoma obiskujejo sejme ter na istih pri svojih stojnicah prodajajo blago. Dovoljeno je tudi prodajanje od hiše do hiše ter po sejnih izdelke domače, kmetijske in lesne industrije v kolikor to vršijo na Spodnjem Stajerskem živeči ljudje. Izjeme so možne samo z dovoljenjem političnih komisarjev, ki jih je predhodno dovolil šef civilne uprave. Prestopki zoper to odredbo bodo zasledovani in kaznovani. Blago, ki bi se morebiti našlo pri nedovoljenem krošnjarjenju se bo pa zaplenilo.

* **Angleži in Amerikanci v sporu radi Islandije.** Kakor se izve iz ameriškanskih krogov v Švici, je nastal med Angleži in Amerikanci nekak spor radi Islandije. Ta spor je nastal vsled tega, ker zahtevajo Amerikanci ves otok za sebe, in sicer z utemeljitvijo, da vojaške in tehniške možnosti tega otoka ne zadostujejo v dovoljni meri za nastanitev čet in za vskladiščenje vojnega materiala. Amerikanci so Angležem dali razumeti, da hočejo ves otok spremeniti v ameriško skladišče in zbirališče čet. V to svrhu da morajo Angleži Islandijo prepustiti Amerikancem. Amerikanci tudi ne morejo več prenašati angleške komande nad ameriškimi četami na Islandiji. Churchill je ameriške zahteve odbil z utemeljitvijo, da mora računati s tistimi angleškimi krogi, ki smatrajo nadaljnje prepuščanje imperijalnih interesov za nezdržljivo z držanjem Anglije.

* **Angleška nakaznica za obleko.** Po poročilih nevtralnih listov imajo v Angliji že od 1. junija t. l. oblačila in obuvala na nakaznice. Prebivalstvo, posebno ženske je z nakaznicami nezadovoljno, ker jih v pogledu količine oblačil ne zadovoljujejo. Pri premalih količinah premoga morajo sedaj zmrzovati v noge ker jim primanjkuje ogrevanje.

* **Prve civilne poroke v Marburgu** je opravil politični komisar mesta Marburg dne 18. oktobra t. l. v svojem uradnem prostoru na mestnem magistratu.

* **Novi poslanik Slovaške v Zagrebu.** Kot naslednik Karla Murgasa bo predvidoma imenovan za poslanika v Zagrebu Dr. Cieker, ki je bil tik do razsula Jugoslavije odpravnik poslov v Belgradu.

* **200.000 Kitajcev** zapisanih lakoti. Kobilice so napadle 30 kilometrov jugozapadno od Sanghaja velika področja ter so uničile pridelek riža na 50.000 kitajskih posevstih. Več kot 200.000 Kitajcev je zapisanih lakoti. Strokovnjaki so odšli v napadeno ozemlje, da bi ugotovili stanje uničenja.

* **Japonska** je pripravljena na vse. Novi mornariški minister admiral Simada je izjavil te dni v kratkem govoru, ki ga je prenašal japonski radio, da je japonska mornarica pripravljena, računati z vsako spremembo položaja, s katerim bi morala Japonska eventualno računati.

* **Sprejemi v kmetijske strokovne šole na Spodnjem Stajerskem** so se vršili in sicer dne 20. oktobra v enorazredno kmetijsko gospodinjstvo šolo v Witschein-u blizu Marburg-a, v kmetijsko gospodarsko šolo v Anderburgu (St. Georgen an der Südbahn) blizu Cilli-ja se pa vršijo dne 4. novembra t. l. Namen šole v Witschein-u je, iz deklet pripraviti in izvežbati kmetice za kmetijsko domače gospodinjstvo, družino in ljudstvo. Kmetijska gospodarska šola v Anderburg-u je pa strokovna šola, ki bo kmečke sinove izvežbala za kmetijske gospodarje ter prave nacionalsocialiste.

* **Razdelitev vagonov in lokomotiv bivših jugoslovanskih državnih železnic.** Te dni se je končala v Zagrebu konferenca držav-naslednic za razdelitev jugoslovanskih tovornih vagonov. Takoj nato so se vršila pod predsedstvom dr. Jakoberja kot zastopnika nemških državnih železnic pogajanja za razdelitev osebnih vagonov. Ko bo tudi v tej zadevi dosežen sporazum, bodo podpisali dokončni protokol o razdelitvi vseh lokomotiv, tovornih in osebnih vagonov.

* **Ameriška pomoč za sovjete je neumnost.** To je izjavil predsednik nekega senatskega odbora Zedinjenih držav v Clevelandu. Pripomnil je, da je taka pomoč že radi tega neumnost, ker dobijo končno ves ta material itak Nemci v svoje roke.

* **Prof. Musmann (Dresden)** je izdelal generalni regulacijski načrt za bolgarsko glavno mesto Sofija. Gradbeni minister Vasiljev je te dni v zvezi s tem načrtom sprejel prof. Musmanna v svojem kabinetu.

* **K otvoritvi zimske pomočne akcije (Kriegswinterhilfswerk 1941/42).** V soboto 25. in v nedeljo, dne 26. oktobra 1941 otvorijo na Spodnjem Stajerskem s takozvano zbirko po ulicah in cestah akcijo zimske pomoči.

* **Na univerzi v Ljubljani** bodo te dni začeli zopet z rednimi predavanji. Med rednimi slušatelji, ki jih je 2200, se nahaja baje tudi veliko število mladine iz Dalmacije in Hrvatske.

* **Protiprostožidarsko razstavo** priredijo v Belgradu. Gre za skupno prireditev nemških in srbskih krogov, na kateri bodo razkazali delovanje bivše jugoslovanske velike lože, lože »Princa of Walesa« ter židov v Srbiji. Videlo se bo tudi razdiralno delo komunistične internacionale, »raj delavcev in kmetov« itd. V posebnem oddelku bodo obiskovalci radi primerjave z razdiralnim delom prostozidarjev, židov in komunistov — videli tudi delo in obnovo nacionalsocialistične Nemčije.

* **Sprejemi izpiti za prvi letnik državne višje gospodarske šole (Staatliche Wirtschaftsoberschule** to je bivše trgovske akademije) v Marburg-u, so se vršili dne 23. oktobra t. l. Za 1. razred gospodarske šole (Wirtschaftsschule, preje trgovske šole) v Marburg-u, so se pa vršili dne 24. oktobra t. l.

DOPISI

□ **Rast bei Marburg.** Na nedavno prirejenem zborovanju delavstva tovarne za dušik je po uvodnih besedah obratovodje inženirja Mader-ja govoril tovariš Nieder o tovarniški skupnosti. Kakor delavec brez obrata, tako je tudi tovarna brez delavstva gospodarsko brez pomena. Le oboje skupaj lahko ustvarja dobrine. Zato je pa tudi tovarištvo in skupno delo med obratovodjem kot zastopnikom podjetja in posado zelo važno. Tovariš Nieder je nadalje omenil, da se ne sme pozabiti, da se nahajamo v vojni. In če sedanjo vojno primerjamo z vojno 1914-18, vidimo razliko med takrat in danes. Danes nikdo ne gladije. Delavci pri težkih delih dobijo celo dodatne nakaznice za živila. Vsi dobijo enako količino. Da se danes ne dobi več vedno vse, kar bi si kdo zaželel in rad kupil, se radi vojne ne da predruščiti. — Sledil je govor tovariša Kern-a o spremembi Betriebsobmann-a ali načelnika obrata, nakar je obratovodja zaključil zborovanje.

□ **Lorenzen I. W. B.** Poklicno delo me vodi po naših naseljih in vaseh, kjer imam priliko opazovati ljudi. Povsod ugotavljam, kako se ljudstvo trudi postati vredno in hvaležno prinese mu svoboda in gospodarskega izboljšanja. Z veseljem in ljubeznijo usmerjajo podeželani Spodnještajerske ves svoj trud v spopolnitev in dvig kmetijstva in podeželskega gospodarstva sploh. Opažati je pravo tekmovanje med poedinimi sosedi. Nikdo pač noče zaostajati. Vsi hočejo z delom in pridnostjo koristiti skupnosti, ker se zavedajo, da je to tudi njim v korist. Vse si želi storitve in uspehe, kakor so jih dosegli v Reich-u. Zato pa ni čuda, da si žele vsi prav kmalu predstojечеga popolnega izenačenja Spodnještajerske z ostalim delom Štajerske. Ponos Spodnještajercev, da so postali državljani Velike Nemčije pod vodstvom Führer-ja, je v tukajšnjem okolišju menda prav posebno razvit, nemški pozdrav pa popolnoma ukoreninjen.

□ **Maxau.** Tudi pri nas gre razvoj v nacionalsocialističnem tempu svojo zarisano pot. Tam kjer je nekaj bilo obupno socialno stanje, revščina in beda, se vidi danes življenje, delo in volja za življenje. Nezaposlenost smo pokopali, pomoči potrebnim pa pomagali. Tečajni nemščine so bili dobro obiskani, pokazali so pa tudi dobre učne uspehe.

□ **Fraßlau.** S 15. oktobrom smo začeli s tečajni nemščine. — Potujoče lutkovno gledališče Radestock je priredilo dve predstavi, ki sta bili popolnoma razprodani.

□ **Edlingen.** Delavstvo podjetja »Bekleidungs-werk Edlingen« je imelo svoj shod. Poročal je vodja urada Arbeitspolitisches Amt Trifail, tovariš Fabschitz. V svojem govoru je naglasil, kako častno je v tako vzornem obratu delovati in da so poslušalci prvi delavci, ki so v okrožju Trifail deležni tako lepim socialnih ureditev, ki jih je ustvaril nacionalsocializem. S čaščenjem Führer-ja se je sestanek zaključil.

□ **Sachsenfeld.** Po zaslugi žen organizacije Steirischer Heimatbund se je za otroške vrtce nakuhalo nad 300 kg marmelade. — Pripravljajo se tudi tečaji za negovanje dojenčkov in štedljivo kuhanje. Tudi vpisi v otroške vrtce se že vršijo.

□ **Laufen.** Organizacija Steirischer Heimatbund je pri nas priredila filmsko predstavo, na kateri je predvajala film »Ver-räter« (Izdajalec). Predvajanje je bilo lepo obiskano.

□ **Rietz im Santhal.** Na tovariškem večeru, ki ga je priredila organizacija Steirischer Heimatbund, se je tukajšnje prebivalstvo poslovalo od svojega prvega nemškega uradnega župana Hans Kriutz-a. Po pozdravnem nagovoru se je Ortsgruppenführer in novi uradni župan Dietner tovarišu Kriutz-u v izbranih besedah zahvalil za vse zasluge in storitve, ki si jih je stekel za nacionalsocialistično obnovo Spodnje Štajerske. Kot star izkušen borec za Führer-ja in domovino, vsestranski pomočnik in svetovalec vsem, je v kratkem času postal ljubljeneec vseh. Sledili so izrazi zahvale in želja za bodočnost zastopnikov kmetov, občinskih uslužbencev ter kmetijske prodajne in nakupovalne družbe, ki so mu hkrati izročili spominska darila. Navzočnost mnogoštevilnih domačinov, veselo sodelovanje pevcev, godbenikov itd. nam je bil viden dokaz, o priljubljenosti našega Kriutz-a. Kriutz sam se je nato v gorečem govoru zahvalil za izkazano mu zaupanje. Ponosen, da je Spodnja Štajerska v mejah velikega nemškega Reich-a dobila dostojen prostor, je v svojih izvajanjih apeliral na občane, da bi tudi njegovemu nasledniku mirno zaupali ter ga v njegovem težkem delu podprli v prid občine Rietz, skupnosti in Spodnje Štajerske.

□ **Pöglitz-Vorland, Kreis Grimmen (Pommern).** Tudi tukaj daleč v severnem delu Velike Nemčije vsak teden težko pričakujem »Štajerskega Gospodarja«, ki me doseže šele vsak tork. Vaš tednik mi je nekako nadomestilo za ljub in drag mi domači kraj, ki ga Vi vedno tako lepo opisujete. Akoravno nisem rojen Spodnještajerec, ljubim in poznam to lepo deželo, od katere me je nekaj ločila sama reka

Mur, ki tvori tudi sedaj mejo med Spodnjo Štajersko in mojim v Prekmurju ležečim rodnim krajem. Vaš dobro urejen list širim in razkazujem med tukaj živečimi Spodnještajerci, ki vsem prav dobro ugaja. Samo kdor živi daleč tam od krajev kjer mu je v mladosti tekla zibelka, zna pravilno ceniti glasilo, ki izhaja »doma« in prinaša največ poročil o ožji domovini, njenem življenju in napredku. Če bi slo po mojem, bi naj Vaš tednik število svojih strani še povečal. Naročnina, ki jo plačujemo sedaj je tako nizka, da bi gotovo nikdo ne godrnjal, če bi se isto še zvišalo, bralcem pa zato nudilo še več tako izbranega, odličnega čtiva, kakor ga dobivajo sedaj. — Pepi Horvat.

TO IN ONO

o 125-letnica generalštabnega zemljevida. Tudi v tej vojni se je generalštabni zemljevid zopet zelo dobro obnesel ter prispeval k sijajnim vojaškim uspehom nemške obožene sile. Letos je ravno 125 let, odkar je nastal takozvani generalštabni zemljevid. L. 1816 so še posamezniki izdelovali topografske karte na lastno pest. V omenjenem letu pa so te karte prešle na pruski generalni štab. Od tistega časa se imenujejo ti zemljevidi generalštabne karte. Ze preje, in sicer l. 1742, je ustanovil kralj Friedrich Veliki enotni zavod za vojaško kartografijo. Pred 130 leti pa je nastala v Potsdamu prva uradna tiskarna za vojaške zemljevide.

o Leva roka je bolj občutljiva za mraz kot desna. Na Finskem so zdravniki ugotovili, da je leva roka za mraz bolj občutljiva kot desna ter da radi tega tudi prej zmrzne.

ZA GOSPODINJE

go Hortenzije pustimo dolgo na prostem, da se les bolj učvrsti in da bodo zastavnejši cvetni popki. Ko hortenzijam odpade listje, so dozorele. Prezimumo jih v suhih in hladnih prostorih, da jim ne odpadejo cvetni popki.

go Ribez, kosmulje in malinjake obrezujemo jeseni. Kakor hitro smo obrali pridelek, porežemo malinam pri koreninah vse tiste poganjke, ki so letošnje leto rodili. Pri ribezu in kosmuljah porežemo najstarejši les, da ostanejo le mlajši, eno- in dvoletni poganjki, ker so ti najrodovitnejši. Obrezane grmiče okoplamo, jeseni pa pognojimo s preperelim gnojem ali kompostom. V zgodnji spomladi zalijemo grme z gnojnico, ki ji dodamo nekoliko (na 10 l gnojnice 20-20 dkg) superfosfata.



Visoki svetlobni učinek
Velika ekonomičnost.

Zahtevajte vedno Osram-D

OSRAM-D daje poceni svetlobo.

km Paša in maščoba v mleku. Kdor želi imeti zdravo živino, mora skrbeti za dober pašnik. Če pa nimamo stalnega pašnika, izkoristimo na vsak način vsaj jezensko pašo po otavi. Večkrat pa opazimo v prvih tednih paše, da se količina maščobe v mleku znatno zmanjša. Ugotovilo se je, da se v prvih dneh paše količina maščobe v mleku poveča, ker se krave na paši več ne gibljejo in ker je toplota na paši nižja kot v hlevu. V tretjem tednu paše je pa v mleku najmanj maščobe. Razliko v količini maščobe po-

vzroči sprememba hrane; krave-mlekarice potrebujejo namreč nekaj časa, preden se navadijo na novo hrano. Mlada paša vsebuje tudi mnogo dušičnih snovi, malo pa ogljikovih vodikov, ki so potrebni za tvorbo masti. Živalski organizem, navažen pri hlevski prehrani na normalen obrok, se mora tej spremembi šele prilagoditi, da more v večji meri izkoristiti dušične snovi za tvorbo mlečne masti. Zato naj se pred pašo krave-mlekarice krmijo s sočno krmo, da ni prehod v prehrani prehter.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, mastno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v cena malemu oglasu je 1 Reichmarka

Pikolo in jabolčnik

zdrav in okusen s 3-4 odst. alkoholne stopnje si napravite za domačo uporabo brez pravega jabolčnika. Jabolčnik in pikolo si tudi lahko pomnožite za 100 do 150 odstotkov. Tudi izboljšate si lahko pikolo, ako naročite naš „Jabolčni sok“, ki je pripravljen iz samih domačih preparatov in stane za 160 litrov RM 3.25, po pošti RM 1.40 več. — Veliko zahvalnih pisem na razpolago. Zastopnik: J. Pučko, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 589

Vinogradniki pozor!

Dobro izbiro izvrstnih cepljenk: laški rizling, muškatal silvanec, zeleni silvanec, traminec, zlahnina, šipon itd. cepljenih na raznih podlagah; nadalje tudi sadno trevje in sicer: črešnje, breskve, prilične jabolane in hruške prodaja iz zaloge po uradno določenih cenah Irsnica in drevsnica Franz Holc, Post Jurschinnen. 579

Podzastopnik za Spodnjo Štajersko, uveden pri pekarnah in slaščičarnah se išče. Dopisi na: Handelsagentur Paur, Graz, Klosterwiesgasse 7. 587

Viničarja s 4-5 delovnimi močmi sprejme takoj: Gutsverwaltung Wildhaus, Zellnitz an der Drau. 577

Viničarja s 4-5 delovnimi močmi sprejem. Vprašati Reiser, Marburg (Drau), Unterm Kalvarienberg, Girstmayergasse 2. 583

Služkinja zmožna samostojnega kuhanja meščanske hrane ter ostalih gospodinjskih opravil, se takoj sprejme. Trgovina Postržin, Marburg-Pobersch, Mozartstraße 56. 585

Verziran industrijski delavec, 33 let star, išče v svrhu

ženitve

poznanstvo gospodične ali vdove med 26 leti in 33 leti. Samo resne ponudbe s sliko pod „Srečna bodočnost“ na upravo lista. 590

„Štajerski Gospodar“

Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Pozor vinogradniki!

Sredstvo za razkisanje letošnjih vin!

Po vinskem zakonu dovoljeno. Izvrstno sredstvo za razkisanje in čiščenje vin je prašek, ki odvzame vinu kisel okus in naredi vino normalno in okusno. Velja tudi za vse druge pijače. Cena prašku za 300 litrov je: RM 1.50, po pošti 1 RM več. K vsaki pošiljki je priloženo natančno navodilo. Naroča se pri J. Pučko, zastopnik, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 588

Na vlaku Laibach-Friedau se je dne 8. aprila 1941 izgubil

kovčeg

z raznimi rečmi in več dokumenti gla-sečimi na Thomas Razlag. Kdo kaj izve, naj sporoči proti nagradi na naslov: Thomas Razlag, Marburg (Drau), Leitersberg, Grazerstraße 29. 582

Zeleno

vrhno sukno

se je dne 21. oktobra pozabilo v vlaku od Steinbrück-a do Cilli-ja. Oddati jo je uradu Bahnhof-Polizei Cilli. 580

Prodajam 2 po petnajst mesecev stari

svinji

za rejo. Eliza Arnuš, Ameisdorf 25, Post Barbara bei Marburg. 581

Bueg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Posebne predstave kulturnih filmov: v nedeljo, dne 26. oktobra 1941 ob pol 11. uri, v ponedeljek, torek in sredo pa ob 13.45 uri

Večfilm o akspediciji

SAFARI

z Wilhelm Eggert-om 40.000 kilometrov preko Afrike. — To ni nikakšen suhoparni kulturni film, temveč film poln napetosti in pustolovstva. — Gre za Döring-film. — Mladoletnim je obisk dovoljen. — Najnovejši nemški tedenski pregled. —

Od petka naprej dajemo Tourjansky-film, izdelek „Bavaria“-filmske umetnosti:

Sovražniki (Feinde)

v katerem nastopajo Brigitte Horney, Willy Birgel in Ivan Petrovitsch. Tudi ta komad je za mladoletne dovoljen. 578

Dobro ohranjen

čevljarški šivalni stroj

proda, in vsako količino žganja kupi; Postržin, Marburg-Pobersch, Mozartstraße 56. 584

Nakupovalec

vina

za Spodnjo Štajersko, se sprejme, Provizija in povrnitev stroškov.

Pismene ponudbe pod „Nakupovalec vina“ na upravo lista. 586

Der politische Kommissar der Stadt Marburg an der Drau
Wohlfahrtsamt-Jugendamt

Prevzem otrok v oskrbovanje in vzgojo

Vsi, ki nameravajo proti plačilu prevzeti otroke v oskrbovanje in vzgojo, se imajo nemudoma javiti v pisarni Wohlfahrtsamt v Marburg-u a. d. Drau, Ernst-Goll-Gasse (preje Kasinogasse) št. 1. v I. nadstropju, soba št. 15, Jugendamt (urad za mladoletne), kjer dobijo vsa nadaljnja pojasnila.

Der politische Kommissar:

Im Auftrag: Franz Rudl e. h.

Der Amtsleiter des Wohlfahrtsamtes.

Sedemnajstletna deklica, s tremi razredi meščanske šole, se želi

izučiti kuhanja.

Gre najraje v hotel, Naslov v upravi lista, 570

Sole prosto

deklico

revnih ali brez staršev, sprejemem. Antonia Dachs, Lasach, Post Margareten bei Pettau, 562

Za 15 letnega fanta brez staršev iščem

učno mesto

v obrti ali trgovini z vso oskrbo. Marie Kolenz, Marburg (Drau), Kasernplatz 2, 571

Fant s petimi razredi gimnazije išče pisarniško ali drugo primerno

službo

v Cilli-ju ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista, 573

Majerja s tremi do štirimi delovnimi močmi, sprejme takoj: Gutsbesitz „Haus Egersdorfer“ in Giebkübel bei Windischfeistritz, 568

2 offerja s 5—6 delovnimi močmi, poštena, zanesljiva, se pod ugodnimi pogoji sprejmeta v stalno službo. Ponudbe na Gutsverwaltung Langenthal, P. Pöbnitz, 538

Majerja s tremi delovnimi močmi, k goveji živini sprejme: H. Sarnitz, Leonhard in den Bühel, 547

Kuharica z dobrimi spričevali išče službo pri večji družini. Vajena privatne in gostilniške kuhe, šla bi tudi kot gospodinja. Naslov v upravi lista, 559

Ekonom z večletno prakso, veče vseh panog kmetijstva, zlasti poljedelstva, živinoreje in gozdarstva, išče takojšnje zaposlitve. Naslov v upravi lista, 560

Gospodinjska pomočnica, ki zna kuhati, se sprejme. Oglasi se naj v pisarni „Donau-Concordia“ Marburg (Drau), Tegethoffstraße 12, 563

Krojaškega vajenca

sprejemem, Karl Kranc, Post Rast Nr. 20, 575

Tovarniške zaloge

in zastopstva

sprejme dobro vpeljan trgovec in zastopnik z 17 letno samostojno prakso raznih tovarn in prvovrstnimi pismeni referencami. Skladišče v centru Krainburga na razpolago. Pismene ponudbe na upravo lista pod „Kraius“, 558

Malo posestvo kupim

v levem Posavju od Steinbrücka do Dobove z dobro hišo, nekaj sadnega vrta in dr. — Ponudbe pod „Upoko-jenec“ na upravo lista, 569

Proglas o neveljavnosti policijske izkaznice

Tem potom se proglašča za neveljavno rdeča službena izkaznica št. 9840 tajne državne policije, ki jo je dne 11. I. 1940 izdal urad Staatspolizeistelle Graz na ime Hubert Simschitz, a. pl. Kriminalassistent.

576

Der Leiter der Staatspolizeistelle Graz.



Dan varčevanja v Nemčiji

dne 30. oktobra 1941

Dan varčevanja v Nemčiji je mogočno priznanje k smislu za varčevanje. Kdor varčuje, gradi svojo lastno srečo, obenem sodeluje pri domačem gospodarskem povzdigu.

Vsakemu vlagatelju, ki na ta dan vloži kakšen znesek pri nas kot hranilno vlogo, vtisnemo v hranilno knjižico posebni spominski žig.

Pričakujemo Vas v naših slavnostno okrašenih prostorih.

Stadt- und Kreissparkasse Marburg a. d. Drau

Kreissparkasse Cilli

Kreissparkasse, Rann (Save)

Kreissparkasse Pettau

Sparkasse in Radkersburg

Kreissparkasse Trifail (Save)

565

SARRASANI

Marburg a. d. Drau, Ljudski vrt

V soboto, 25. oktobra
ob 20. uri

GALA-PREDSTAVA

20 SVETOVNIH
ATRAKCIJ

Od 26. oktobra
naprej dnevno

2 predstavi
ob 15. in 20. uri

Predprodaja v pisarni Steirischer Heimatbund,
Tegothoffstrasse, ter pri cirkuški blagajni

Ogled živali

dnevno od 10. ure neprestano.
Cene od RM 1.— do RM 5.—

Samo sedeži
Cirkus je dobro kurjen!

566



Ravnokar je izšel v štiri-
barvnem tisku novi

plan mesta Marburg a. d. Drau

z najnovejšim seznamom
ulic in cest

Cena RM 1.—



Dobi se pri založniku

Marburger Deuckerei

Marburg, Badgasse 6

ter v vseh knjigarnah in
večjih trafikah

Cunje krojaške odrezke, staro
železje in kovine, papir,
svije volno, ovinko in govco
(arovo) kupuje vso količino
Arbeit er, Marburg, Draugasse 5. 507

Slamo rženo in pšenično v snopih.
kupi v vsaki količini Ste-
klarna Hrastnigg. 518

Pisemske znamke,
večje zbirke ali posamezne, kupi za-
sebnik Hackstock, Graz, Naglergasse 59.
561

Prav dober

jedilni kis

razpošilja liter po RM 0,20 Leopold
Kness, Laak bei Steinbrück. Posodo je
poslati z naročilom. 525

Kompletna

čevljarska delavnica,

se odda v najem. Vprašati: Marburg
(Drau), Windenauerstraße 1. 574

20 plemenskih pujskov,

7 tednov starih, prodam, Bubna, Post
Kunigund. 572

Divje kostanje

želod in knoper kupuje Alois Arbeiter,
Marburg, Draugasse 5. 527

OGLAŠUJTE!

Der Bürgermeister in Weitenstein

Weitenstein, 20. Oktober 1941

Razglas

Letni in živinski sejem v Weitenstein-u se zopet vrši
v ponedeljek, dne 3. novembra 1941.

Prihodnji letni in živinski sejem bo pa
v soboto, dne 27. decembra 1941.

567

Der Amtsbürgermeister:
Erast Tischler e. h.